

ğın

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

OCAK - ŞUBAT 2001

ağın DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

Sahibi

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği Adına
Ahmet DEVİREN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Mehmet ORHAN

Yazı Kurulu

Mehmet ORHAN

Mevlüt ÖKSÜZOĞLU

Ahmet DEVİREN

Prof. Zafer GENÇAYDIN

Asım SEYHUN

S. Selami TAŞBAŞI

İsmail N. BEYDEMİR

Teknik Yönetmen

Ömer ÖZTÜRK

Yazışma Adresi :

Büyük Sanayi 1. Cadde No: 95/10

Tel: 342 47 50 Ulus / ANKARA

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği,

PTT 101843 no.lu Çek Hesabı

T.C. Ziraat Bankası Ankara Yenışehir Şubesi

Hesap No: 441169

Gönderilen yazılar yayımlansın
yayımlanmasın iade edilmez ve telif ücreti
ödenmez.

Bu dergide yayımlanan yazılardaki fikirler
yazarlarına aittir.

Dergimiz Basın Ahlak Yasası'na uyar.

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi, Ankara
Valiliğinin 12.09.1991 gün ve 8202 sayılı
yazıları ile ayda bir çıkar.

Yıl: 11 Sayı: 110-111

OCAK - ŞUBAT - 2001

Dizgi Mizanpaj : Biçem • 231 22 56

Baskı : HAS-SOY Matbaacılık • 0.312. 341 59 94

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi Muhabirleri :

İsmail N. BEYDEMİR : Malatya - Ağın

İ. Cengiz YÜCEL : İzmir

Ahmet SAMUR : İstanbul

Kapak Fotoğrafı : Ağın - Kaşpınar Köyü
(Pağnik) bir görüntü

SAYFA

İÇİNDEKİLER

3.	Duyarlı Olalım, Ama... Ankara - AĞIN DERNEĞİ
4-5.	Anı: AĞIN - Anamla Karşılaşma Adnan BİNYAZAR
6.	Güzel Yarınlar (Şiir) Mehmet ORHAN
7-8.	Harf Devrimi'nin 72. Yıldönümü Osman Sulhi AKSU
9.	Dilimizi Boğmaya Çalışanlar Ali Osman ALKANLAR
10.	Ağın'dan Ezgiler (Şiir) Mehmet Nuri GENCOSMAN
10.	Vahşen İçin (Şiir) Osman GÜLER
11.	Trafikte Eğitim Yılı Kampanyası Feyzullah ARSLAN
12.	Ağın Sevgisi (Şiir) İsmail Nazım BEYDEMİR
13.	Beyelması'na Övgü Şeref Bedri ERDEM
14.	Haydi Uğurlar Ola (Şiir) Fevzi ŞENER
15.	Keban Barajı ve Ağın Ömer ÖZER
16.	Köyümün Sesine Gidem (Şiir) Şerafettin ASLAN
17.	I. Dünya Savaşı'ndaki Şehitlerimiz İsmail KARAMAN
18-19.	Ankara'da Düzenlenen Ağın Gecesi
20.	Köyümü Özleyiş - Köyüme Ağlayış (Şiir) İbrahim KARAMAN
21-22.	Sağlık: Ağrılar Prof. Dr. Serdar ERDİNE
23.	Özlü Sözler - Doğru Sözler
23.	Ağın'dan Maniler
24-25.	Bir İstek, Bir Çağrı Dernek Yönetimi
26.	Hayatın İçinden
27-28.	Pağnik (Kaşpınar) Köyü Bahri KARADAŞ
29.	Yatağımdan Dostlara Sesleniş (Şiir) Zeynep ÇELİK
30.	Haberler
31.	Doğumlar, Evlenmeler, Ölümüler

DUYARLI OLALIM, AMA...

Derginiz, yayın hayatına girdiği günden beri, ilk yayımlanan sayılarda belirtilen görüşler ve prensipler doğrultusunda, hiç ödün vermeden, yoluna devam etmektedir. Ayrıca, her sayımızın ikinci sayfasında yer alan esaslar uyarınca, dergide yayına girecek olan yazılar özenle seçilmekte, **YAZI KURULU**'muz tarafından incelenip onanmakta ve yayımlanmaktadır. Yine her sayımızda, **"Bu dergide yayımlanan yazılardaki fikirler yazarlarına aittir"** tümcesi ile de yazarlarımıza, tarafımızca hiç bir karışma, etki, yönlendirme olmadan, onların fikirlerini, derginizde yer alan görüşler ve prensipler içinde, serbest olarak anlatma özgürlüğünü kullanmaları öngörülmüştür.

Elbette ki yayımlanan yazılar içinde bazı okurların ilgisini, bazılarının da tepkisini çekenler olacaktır. Çünkü, her birimiz ayrı ayrı ortamlardan geldik. Değişik yörelerde yetiştik. Değişik eğitim ve öğretimi, farklı kültürü aldık. Bu bakımdan, yazılara duyulan ilgi de, tepki de normal karşılanmalıdır.

Yazılarımızda belirtilen görüşlerle fikirlere karşı **duyarlılık gösteren** ve yanıt verme gereksinimi duyacak okurlarımız da olabilir. Eylül-Ekim 2000 tarihli ve 106-107 sayılı dergimizde yayımlanan, değerli arkadaşımız **M.Cavit Alpaslan**'ın **"ÖZLÜYORUM"** başlıklı yazısına, bazı duyarlı okurlarımızın tepki göstermeleri ve konuya ilişkin olarak dergimize mektup yazma gereğini duymaları olayında olduğu gibi.

Biz, bu arkadaşlarımızın duyarlı olmalarına, tepki göstermelerine ve Alpaslan arkadaşımızın yukarıda sözü edilen yazısındaki görüşlerine de saygı duyuyoruz. Çünkü, sosyal yaşantımıza ilişkin olarak her kişinin değişik görüşlerde olması doğaldır.

Bu bağlamda, dergide yayımlanan yazılara karşı görüş belirtecek arkadaşlarımızın yolladıkları yazılara ilişkin olarak birkaç noktaya değinmeyi yararlı görüyoruz: Öncelikle, verilecek yanıtlar, ilgili kişilerin görüşlerini, fikirlerini nesnel bir yaklaşım içinde eleştirir nitelikte olmak, gerçeğe varmak amacıyla taraf tutmadan, kişisel görüşlerden uzak, objektif öğeleri içermeli, kişilik haklarına asla değinilmemelidir. Sayfalarımızın bu tip eleştirilere her zaman açık olduğunu burada belirtmek isteriz.

Kırıcı olmamaya, kişiyi karalama yoluna sapmamaya özen gösterilmelidir. Fikre karşı fikirle yanıt verme yolu seçilmelidir. Aksi halde yazısına yanıt verilen kişiye savunma, sizin yanıtınızı eleştirme hakkı doğacaktır. Bu durumda, bir **kırsır döngü** içine girilir ve eski sakızları çiğneyip durmadan öte hiçbir şey yapılmaz.

Diğer bir deyişle de eleştiri, yıkıcı değil yapıcı, yansız ve yergisiz yapılması halinde sosyal ve kültürel hayatın önemli bir ögesi niteliğini kazanır. Ayrıca, eleştiride duygusallık kişiyi çelişkiler içine iter.

Eleştiride **iyi ve doğru olana ulaşmak** amaç olmalıdır.

ANKARA - AĞIN DERNEĞİ

Anı :

A Ğ I N

Ağın... Badem çiçeklerinin ak kokusu...

Adnan BİNYAZAR

Yemyeşil bağları bahçeleri, parlak gün ışığıyla belleği-me yerleşen Ağın, gece karanlığında yolu izi olmayan uzun bir boşluktu. Kasabaya girildiği, uzaklarda kırışan ölü ışıklardan anlaşıyordu. Gün ışığında tırıs kalkan at, şimdi ikide bir tökezliyordu. Çok geçmeden, atın sahibi Hilmi, karanlıklar arasına sıkışmış kör aydınlıklardan biri önünde durdu, "Hasan Ağabey, yeğenini getirdim, gözün aydın!" diye kapalı kapıya seslendi; dayımın çıkmasını beklemeden atına binip gitti. Dayım, kulağıma ta çocukluğuma yerleşmiş o sıcak sesiyle, "Demek geldin yavrum, hoş geldin," diyerek boynuma sarıldı. Gözyaşlarını tutamadığı, sesindeki kesikliklerden anlaşıyordu. Artık iyice yaşlanmış nenem, uyukladığı ocağın önünden kalkmış, "Uy, gurban olam, çağam, geldin he?" deyip beni yanaklarımın, gözlerimden öpüyordu. Başımı giysilerinin arasına gömdüm, yıllar öncesinin nene kokusunu içime çektim. Ocağında odunların çatırtıyla yandığı bu yarı karanlık oda yalnızca anamın yurdu değil, bir sevgi tapınağı idi.

Üzerinde çiçekli mavi pazen giysi, boynunda iri beşibirlikler sallanan kadını ilk bakışta tanıyamamıştım. Bu zengin görümlü kadın, "Anan gurban!..." diye koşup kollarını açınca, lekesiz ses tellerinin kulağımda bıraktığı aydınlık tınıdan, onun anam olduğunu anladım. Yıllar önce, nenemin evinde bir sığıntı gibi bıraktığım anamın üzerindeki giysiler, boynundaki iri beşibirlikler bir değişiklik olduğunu gösteriyordu. Kimse bir açıklama yapmadı. Ben de sezgilerimle yetinip bir şey sormadım. O anda, sanki yeni doğmuş bir kuzuydum da, anamdan varlığıma sinen kokuya ulaşmak için ayağa kalkma çabaları gösteriyordum. Ayaklarım tutar tutmaz, ana rahmindeki eski yerimi bulacak, bedenimi sarmalayan sevgilerin ana kokusuna ulaşacaktım. Aradan geçen uzun yıllarda özleme dönüşen o bedensel kokunun çağrışımıyla, çocukluğun sinik ağlamalarına benzeyen hıçkırıklar boğazımda düğümlendi. Anamın, babamın günlerindeki bükük boynu şimdi dimdikti. Sesi parlıyordu. O sestten, mutluluğu çağrıştıran tınılar yansıyor.

Odada nenemle anamdan başka, güzel bakışlı, tertemiz yüzü yalın, burnunun bir yanından öbür yanı görülecek denli ince tenli bir kadın dolaşıyor. Demek dayım evlenmiş, o da karısı. Yeni gelinlere özgü çekingenliğinden onun bu eve sonradan katıldığı anlaşıyor. Nenemle anam gibi boynuma sarılmıyor. Hoş geldin demekten çekiniyor. Oda köşesine özene bezene yatak hazırlıyor. Döşegi serişinden, yorganı eliyle sıgayıp düzeltmesinden onun da bu sevgi ortamının dışında kalmadığını seziyorum. Öylesine

içtenlikle yapıyor ki işini, sanki serdiği yatakta, yılların kırı sırtında kemreye dönüşmüş sığıntı bir yeğen değil de bir masal şehzadesi yatacak!

Verem, daha yirmi beşine varmadan aramızdan aldı onu. Ölüm, onun kalkık üst dudağıyla biçimlenmiş güzel yüzünü, bir sanat tanrısının elinden çıkmışçasına işlenmiş inceliğini yaşayanlara çok görmüştü. Yaşamın yaşam olduğu çağında gök ekin gibi biçilenlerin yazgısını o da yaşıyordu. Bu yazgının üzerinden elli yıl geçmişti. Odalarda başka ölümlerin esintisi dolaşıyordu. Yazgı, eş yitirme kurbanlarının arasına beni de katmıştı. Yüreğinin sarsıntısını tutamayan dayımın, onu anıp hüngürtüyle ağladığını görünce, nasıl bir eş yitirdiğini, içine hangi küllenmiş sevgilerin gömüldüğünü anlamıştım.

Baharın soğuk havaları sürüyor. Sıcaklar bastırıp yukarıdaki yaz odalarına çıkılmamış henüz. Her iş bu kış odasının içinde görülüyor. Oda bir yanında hayvanlar barınıyor, bir yanında biz oturuyoruz. Hayvanların terle-riyle nemlenen ot kokusunu yılların özlemiyle içime çekiyorum. Alpler'den kar sularının ovalara yayıldığı bir bahar gününde, Innsbruck yakınlarındaki bir köyde, hayvan kokusuyla karışık bu ot kokusunu, 'Rakofça kırlarının hür havası' gibi derin derin soluduğumu anımsıyorum.

Oda'nın hemen girişindeki yıkanma yerine 'çark' deniliyor. Ocakta sıcak su hazır. On dört yaşlarındayım. Yıkanmak için elbiselerimi kendim çıkartabilirim. Bebekmişim gibi, gömleğimi başımdan anam çekip çıkartıyor. O topak elleriyle başımı, sırtımı sabunluyor. Kaç yıldır, hiçbir kulun eli değmemiş sırtıma. Anamın ellerinden, bekleliğimde duyumsadığım sıcaklık yayılıyor içime.

Ah! Eski zamanların o sabun kokusu... Sabun kaçan gözlerin tatlı acısı...

Masallarda olanı yaşıyorum, bu ot, hayvan ve insan kokularının birbirine karıştığı kış odasında. Masal kahramanı rüyasında âşık olduğu sevgilisine kavuşmak için, elinde asa, ayağında demir çarık, günlerce, aylarca dağlar tepeler aşar. Hana varır varmaz, oradan hamama gider, güzelce yıkanır paklanır, bohçalarda sabun kokusu giysiler hazır; onları giyer. Öyle bir uykuya dalar ki, bu uykunun rüyasında, ulaşılmaz sevgililer, cennet kuşlarının ötüştüğü has bahçelerde, buz gibi suların aktığı pınarların suladığı çimenlerin üzerinde gezerler. 'Çark'tan çıktığımda onların arasındaydım.

Beni ocağın yanına oturturlar. Nenem, hep kuşağında taşıdığı anahtarlarını buldu. Sandığını açıp, pestil, sucuk

koydu önüme. Yukarılardan, kışa saklanıp bahara bir-iki salkım kalmış taze üzüm getirdi. Yıllarca özlemini çektiğim yiyecekleri yerken lokmalar ağzımda büyüyordu. Lokmaları yutamadan, dayımın eşi Latife Abla'nın o ince elle-riyle yaptığı uyku cennetine giriyorum. Yorgan üstüme ör-tülünce öyle bir uykuya dalıyorum ki, anamın kendi evine gittiğini duymuyorum.

Sabahleyin uyanınca, başucumda, dayımın eski elbise-lerinden uydurulmuş giyecekleri buluyorum. Kendimi o giy-siler içinde görünce gülmek geliyor içimden. Elinde basto-nuyla oyundan oyuna geçen Şarlo'dan tek ayrımım, giysi-lerimin siyah değil de değişik renklerden oluşması. Hali-me, kusursuz parlak dişleriyle dayım da gülüyor, "Şimdi-lik bunları giyin, yenilerini yaptıracağız. Hemen çıkalım, anana gideceğiz," diyor. Uyandığımda anamı odada gör-meyince de sormadım; şimdi de, "Anam nerede ki?..." di-ye sormuyorum.

Anamlar karşı mahallede oturuyor. Suyu bol bir dere-nin üstündeki tahta köprüyü geçip bahçe içlerindeki dar yolları izleyerek anamın evine gidiyoruz. Dere oyukların-da hâlâ erimemiş karlar görüyorum. Karların arasında bur-nunu çıkarmış renk renk çiçekler, güneşin altında dupduru parlıyor. Derenin sessizliğini arada ötüşleri duyulan kuşlar bile bozamıyor. Yamaçlarda keklik avlayanların uzak ses-lerini duyuyoruz yalnızca. Kulağımda kalan bu seslerle gi-riyorum kapıdan içeri.

İrice bir adam, gür sesiyle, "Hoş geldin, geç otur," di-yor. Birbirimizi ilk görüyoruz. Ortada iki yaşlarında bir ço-cuk dolanıyor. Kapkara gözlü. Kafasını tartamayacak ka-dar ince boyunlu. Mızızlanıp duruyor. Uykusunu alama-mış, bıraksalar uyudu uyuyacak.

Anamın evi de aynı. Tüm aile 'kış odası'nda oturuyor. Ahır-la odayı aralıklı dizilmiş tahtalar ayırıyor. Tahtaların üzerine kurulmuş kerevette, neredeyse yüz yaşında bir ka-dın yarı kalkmış, yeni gelene bakıyor. 'Güzel bacı' anlamı-na gelen 'Gode' adıyla tanıttıkları kadın anamın kaynana-sı. Gözüyle kaşı arasındaki uyum, teninin saydamlığı, ya-şlılığın yıkıntıya uğrattığı bedeninde bile yine güzelliğini yansıtıyor. Yüzyıllık kalın sesiyle o da bana hoş geldin di-yor. Anam, "Kimseyle konuşmaz, demek seni sevdi," di-yerek beni yeni ortama hazırlamanın bir yolunu buluyor. İnekler, kuzular tahta aralıkların ötesindeler. Burada da ot kokusuyla ocakta yanan odunun kokusu doluyor ciğerleri-me. Aldığım koku değil, yaşamın mutlu esintileri. İçimde sevinçler çağlıyor. Kimse, "Bu baban, bu kardeşin," demi-yor. Ben adamın anamın eşi, çocuğun da kardeşim olduğu-nu anlıyorum. Kardeşimin, ahırdaki ak kuzulardan tek ay-rımı esmerliği. Her gün gördüğü biriymişim gibi, yanıma yaklaşıyor, kucağıma oturup başını göğsüme yaslıyor. Gözlerinde ağladı ağlayacak ışıltılar...

Anamın üstündekiler dün gece giydiklerinin aynı. Otur-up kalktığında, boynundaki altınlar sallanıyor; sallandıkça

da parlıyor. Kulağıma hoş gelen 'altın sesi' onlardan çıkı-yor. Beşbirlikler anamın boynuna uymuş, ona yeni bir 'can' kazandırmış. Mutluyken anamın yüzü ne güzel! Ora-dan oraya gidip geliyor anam, sevinci giysilerinin hışırtısı-na yansıyor. Ocakta reyhanlı böğürlü çorbası kaynıyor. Ye-mek tahtası konuyor odanın ortasına. Anam ocakta ekmek-ler kızartıyor, tasta şerbetler eziyor, küpten turşular çıkarı-yor. Kardeşimin, başını göğsüme yasladığını görünce, mutlulukla bakıyor. "Görüyor musun, kan çekti," diyor. Çocuğu alıştırmak için, "Ağabey geldi, bak ağabey geldi... İstanbul'dan geldi, sana gaga (şeker) getirdi," diyor. Ço-cuk, gözlerini gezdirip ortada 'gaga' göremeyince, gaga, gaga, diyerek kucağımdan kalkıyor, davlumbazın üstünde-ki kaba uzanmaya çalışıyor.

Anam beni hemen o gün, Ağın'ın en yakın köyü olan Andiri'ye, siyah bezden bir pantolon dikmesi için Sofu-gil'in Emine (Yıldırım) Abla'ya gönderiyor. Emine Abla, üvey babamın, dolayısıyla anamın akrabası, kendi güzel, yüzü güleç, emeğini sakınmaz hoş bir hanım. Beni ilk gör-mesine karşın, çok yakın davranın Emine Abla, gözüyle ölçümü alarak, bir saat içinde pantolonumu dikip veriyor. Ben de, böylece dayımın ikide bir belimden düşen bol pan-tononundan kurtuluyorum. Pantolonu hemen giyip köyden ayrılıyorum.

Ben dayımlarda kalıyorum. O bulmuş getirmiş ta İs-tanbullardan. Kanadının altından ayırmıyor beni. Artık ba-har gelmiş, öbür odalara da geçilmiş. Yukarı oda dayımla eşinin. Nenemle ben aşağıda yatıyoruz. İlkokul dayımlara çok yakın. Çocuk cıvıltılarını duyuyorum evden. Kimlik belgem olsa, dayım hemen yazdıracak okula. Uzun yıllar devlet dairelerinde çalışmasına karşın, nedense iki karde-şin de kimlik belgelerini çıkartmaya gerek görmemiş ba-bam. Ustanın 'piç', tepesine basarak kızdırdığım İsmail Dömbüllü'nün öfkeyle söylediği 'veled-i zina' sözü gerçek olacak neredeyse. 'Neredeyse' bir yana, gerçek de oluyor; kimi kimsesi olmayan çocukların işlemini uygulayarak be-ni nüfusa 'nesebi gayri sahih' olarak geçiriyorlar. Okula bu kimlikle girebiliyorum. Ağın'da babamın eski bir arkadaşı var; dayım durumu ona anlatıyor. O sıralarda babam İstan-bul'dan Diyarbakır'a dönmüş. Postacı Hüseyin Çavuş, mektupla babama ulaşıyor, durumu anlatıyor. Babam, umulmadık bir hızla, bir-iki ay sonra kimlik belgelerimizi çıkarıp gönderiyor. Böylece, nüfus kütüğüne iki kez yazıl-mış oluyorum. Çağım geldiğinde Askerlik Şubesi beni iki kayıttan da arayınca benim nüfusa "nesebi gayri sahih" olarak yazıldığım ortaya çıkıyor.

Yazarın MASALINI YİTİREN DEV adlı anı roman eserinden alınmıştır.

GÜZEL YARINLAR

MEHMET ORHAN

Daha aydınlık bir dünya doğacak yarın,
Bastığımız toprak yeşerecek diz boyu,
Çiçek açacak her tuttuğumuz dal.

Biraz sabırlı ol, gün ağardı ağaracak,
Dünyamız yarınlarda daha güzel olacak.

Bir masal değil bu, gerçeğin ta kendisi,
Şu güzelim yeryüzü arınacak dertlerden,
Güneş, ay ve yıldızlar açılıp seçilecek.

Tüm iyilikler akıp akıp bize gelecek,
Dünyamız yarınlarda daha güzel olacak.

Eriyor kaskatı gölgeler açılan yüzlerde,
Çözülüyor buzları tükenen gecenin,
Gündüze taşınmanın sevinci içimizde.

Bu sevinç dalga dalga yüreklere dolacak,
Dünyamız yarınlarda daha güzel olacak.

Yeşil yeşil ışıyacak sevinci yaprağın,
Aydınlanırken dünya, şenlenirken hayat,
Arkamızda kalacak mahmurluğu acının.

Keskin, sert bir güneş karanlığı boğacak,
Dünyamız yarınlarda daha güzel olacak.

Doğa'nın göğsünden fışkıracak umutlar,
Yeni sesler, şarkılar boşalacak zamana
Ve dünyanın bütün gerçek sevgileri üstüne.

Tasalar, sıkıntılar uzaklarda kalacak,
Dünyamız yarınlarda daha güzel olacak.

Ankara - 2001

HARF DEVRİMİNİN 72. YILDÖNÜMÜ

OSMAN SULHI AKSU

Araştırma yapma konusunu üstlendiğim HARF DEVRİMİ ya da diğer adı ile HARF İNKILABI'nın konusu ile bilgileri, Çağdaş TÜRKİYE adı ile işlenen çeşitli kitaplar arasında buldum. Bilindiği gibi, Harf Devrimi de, diğer devrimler de söylenmesi çok kolay fakat yapılması ve takibi çok zor olan büyük uygulamalardandır. Devrim kadrosunda yer alan bir lider olan İsmet İnönü, anılarında bu güçlüğü sık sık dile getirmiştir.

Harf Devrimi, Türkiye'nin; demokratik, laik ve çağdaş medeniyet dünyasına atmış olduğu en büyük adımlardan birisidir. Öğrenilmesi ve yazımı çok zor olan Arap harflerinden Latin harflerine geçiş kolay olmamıştır. Bu geçişte en büyük çaba ve başarı kesinlikle Atatürk'e aittir. Harf Devrimi'nin mimarlarından Atatürk ve İnönü yine bir sohbetleri sırasında bu konuyu konuşurken uygulamanın zorluğundan, güçlüğünden söz açılır ve Atatürk, "Ben bunu bizzat uygulayacak ve uygulatacağım" demiş ve gerçekten bu konunun hem başmimarı, hem de başöğretmeni olmuştur.

Harf Devrimi Kanunu, 1 Kasım 1928 tarihinde kabul edilmiş ve 3 Kasım 1928'de yürürlüğe girmiştir. Bu Kanunun uygulanmasından önce de Latin harflerine geçiş ile ilgili faaliyetler vardı. Nitekim Devrim Yasaları'nı kronolojik bir düzen içerisinde gözden geçirirsek, 23 Nisan 1923'den, 3 Kasım 1928'e kadar oluşturulan yasalar, Harf Devrimi'ni hazırlamaya etken olmuşlardır. En önemli etkenlerden birisi de 1927 yılında Atatürk'ün Milli Eğitime "Latin Harfleri'ne geçiş hazırlığına" girme emridir.

Devrim Yasaları ve etkinlikleri tarih sırası ile şöyle sıralanabilir :

- 23 Nisan 1920 İlk Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılması,

- 24 Nisan 1920 Atatürk'ün ilk TBMM Başkanlığı'na seçilmesi,
- 29 Nisan 1920 Hıyaneti Vatanîye Kanunu'nun kabulü,
- 12 Nisan 1921 Fes giyilmesinin yasaklanması,
- 1 Kasım 1922 Osmanlı Saltanatı'nın kaldırılması,
- 24 Temmuz 1923 Lozan Antlaşması'nın kabulü,
- 13 Ekim 1923 Ankara'nın başkent oluşu,
- 29 Ekim 1923 Cumhuriyetin İlanı,
- 30 Ekim 1923 İlk Cumhuriyet Hükümeti'nin İnönü tarafından kurulması,
- 03 Mart 1924 Hilafetin Kaldırılması,
- 03 Mart 1924 Tevhidi Tedrisat Kanunu'nun kabulü,
- 08 Mart 1924 Şeri Mahkemelerin kaldırılması,
- 20 Nisan 1924 Cumhuriyet Anayasası'nın kabulü,
- 25 Şubat 1925 Dinin Politik Amaçlarla Kullanılmasını Yasaklayan Kanun,
- 25 Kasım 1925 Şapka Giyilmesi Hakkında Kanun,
- 30 Kasım 1925 Tekke ve Zaviyelerle Türbelerin Kapatılması ve Türbedarlıklarla Birtakım Unvanların Kaldırılması Hakkında Kanun,
- 26 Aralık 1925 Uluslararası Saat ve Takvimin Kabulü Hakkında Kanun,
- 17 Şubat 1926 Medeni Kanun'un kabulü. (Tatbiki 4 Ekim 1926 - Evlenme Akdinin memur önünde yapılması),
- 01 Mart 1926 Türk Ceza Kanunu'nun kabulü,
- 22 Mart 1926 Türk Dil Kurumunun Kurulmasına Dair Kanun,

- 21 Mayıs 1928 Beynelmilel Erkamın (Uluslararası Rakamların) kabulü Hakkında Kanun,
- **01 Kasım 1928 1353 sayılı HARF DEVRİMİ KANUNU,**
- 21 Haziran 1934 Soyadı Kanunu,
- 24 Kasım 1934 Mustafa Kemal'e ATATÜRK Soyadı Verilmesine Dair Kanun,
- 26 Kasım 1934 Efendi, Bey, Paşa, Ağa, Hacı, Hafız, Beyefendi, Hanım, Hanımefendi Hazretleri gibi Unvanların Yasaklanmasına Dair Kanun,
- 03 Aralık 1934 Bazı Kisvelerin Giyilemeyeceğine Dair Kanun,
- 05 Aralık 1934 Türk Kadınlarının Milletvekili Seçilmesine Dair Kanun,
- 27 Mayıs 1935 Ulusal Bayram ve Hafta Tatili (Pazar günü) Kanunu,

Görülüyor ki yalnızca Harf Devrimi'ni anlatmakla konu ve önemi gerektiği kadar açıklanamaz. Devrim Kanunları, sırası ve yeri geldiği zaman çıkarılmış ve uygulanmıştır. Bunun başmımarı da Atatürk'tür. Şimdi bu konu ile ilgili olarak bu büyük adamın çabalarından bahsederek konunun güçlüğünü ve onun bu güçlüğü yenmesindeki azmini de anlatmış oluruz.

15 Temmuz 1927 tarihinde rahatsızlığı nedeni ile İstanbul'a gelen Mustafa Kemal, bir komisyon kurarak Türk Alfabesi'ni hazırlattı. 9 Ağustos 1928 günü Dolmabahçe Sarayı bahçesine davet ettiği bakanlar, milletvekilleri, memurlar, gazeteciler, eğitimciler ve tarihçilere yaptığı konuşmada **"Zengin ve ahenkli dilimiz, şimdi Türk harflerinin yardımı ile gerçek değerini gösterecektir. Bu harfleri her yurddaşımıza öğretmeyi bir yurtseverlik ve milli bir görev olarak bilin"** demekle kalmamış, aynı zamanda, Dolmabahçe Sarayı'nı bir okul haline getirerek buraya gelen herkese yeni yazıyı örneklerle açıklamıştır. Bununla da yetinmemiş, yanına bir yazı tahtası ve tebeşirler alarak yurt gezisine çıkmış, uğradığı yerlerdeki meydanlarda, köy kahvelerinde, köy odaların-

da ve hatta seyahat etmekte olduğu trende bile insanlarımızı yeni yazıyı tanıtmaya, öğretmeye ve sevdirmeye çaba göstermiştir. Başbakan İnönü başta olmak üzere, bakanlar ve hükümet memurları onu örnek olarak almış, halka yeni yazıyı öğretmek üzere seferber olmuşlardır.

Bu hazırlığın ardından, 1 Kasım 1928'de kabul edilen ve 3 Kasım 1928'de Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren **"1353 Sayılı Türk Harflerinin Kabul ve Tatbiki Hakkında Kanun"** ile durum artık kuvveden fiile dönüşmüş, öğretim ve eğitim kadrolarında bulunan fedakar ve feragatla çalışma gayreti içinde görev yapan her kesimin içtenlikle çabaları ile kısa sürede başarıya ulaşmıştır. Bu kanun, aynı zamanda, 1 Ocak 1929'dan itibaren Arap harflerine kullanım yasağı da getirmişti. İnönü hatıratında bu kanun ile birlikte Arap harflerini kullanmadığını iftiharla belirtmiştir. O yıllarda, okuduğum İstanbul Kadırga 3. İlkokulu'ndaki yeni harflere geçiş, eğitim ve öğretimin nasıl zafer türküleri eşliğinde öğrenmeye başlamamın sevinç ve coşkusunu, şu anda bile bütün canlılığı ile içimde yaşatır, bunun mutluluğunun kıvancını hisseder, huzur duyar, sevinirim.

1932 yılında Atatürk'ün emri ile oluşturulan TÜRK DİL KURUMU, Türk dilini birçok Arap ve Farsça sözcüklerden temizlemiştir. Önceleri Türk ve Arap harfleri ile basılan gazeteler, 1 Ocak 1929'dan itibaren yalnız Türkçe olarak basılmıştır. Bu suretle yeni harflerin öğrenimine çok büyük katkıda bulunulmuştur. 1923'de %10 olan okuma yazma oranı, 1935'de %25'e yükselmiştir.

Yazıma Atatürk'ün şu sözleri ile son veriyorum. **"Büyük işlerde; içtenlikle inançlı olmak, o işin başarı ile sonuçlanması için muhtaç olunan başlıca kuvvettir. Bu kuvvet, o kadar önemli ve güçlüdür ki, bunun karşısında yenilmeyecek ve aşılmayacak hiçbir zorluk yoktur."**

DİLİMİZİ BOĞMAYA ÇALIŞANLAR

Ali OSMAN ALKANLAR

Bu son zamanlarda Türkçe'mize karşı adeta saldırıya geçmiş türediler meydana çıktı. Caddelerde insan adeta kahroluyor. Dükkân levhalarına ve dükkân önlerindeki reklam tabelalarına baktıkça insan, mahcubiyetten yerin dibine geçiyor. Bir ulus dilini bu kadar küçümseyebilir mi? İnsan kendini başka ülkelerde sanıyor. Radyo, televizyonlar, gazete ve dergilerden medet umuyorsunuz sanki, inadına bu olumsuzluğu onlar da körükliyorlar. Promosyon, kampüs, karizma, talk show, nostalji, konsensüs, misyon vb. kelimeleri rahatlıkla kullanıyorlar. Bunları kullanmayı bir bilgiçlik veya ayrıcalık sanıyorlar. Dilimizde bu kelimelerin karşılığının olduğunu sanki bilmiyorlar. Türkçe karşılıkları yokmuş gibi, bir aşağılık duygusuyla dilimize yerleşmiş kelimeler atılarak yerine yabancı kelimeler seçilmiş. Berber yerine kuaför, bir de ek yaparak erkek kuaförü demişler, böylece bayan berberinden ayırmışlar. Bonjur Kitabevi, Show Room, Rimini Powerdino, Tulup Computers, Çağ Colours, Restorant in Bar, gibi daha bir sürü...

Yukarıdaki alınmış bir iki örneğe bakarak insan isyan ediyor. Dilimizin giderek bozulmasına hiç kimse karşı çıkmamaktadır. Çıkacağı da benzemiyor. Millî Eğitim Bakanlığı veya bir başka ilgili, bu bozulmayı durdurmak için harekete geçmeyecek mi? Dili boğmaya çalışanların saldırısından kurtulmak bir millî borçtur!...

DİL NEDİR? Dilin ne olup ne olmadığını dilciler aşağıdaki şekillerde tarif etmişlerdir. "Dil, insanların düşüncelerini ve duyduklarını anlatmak için kullandıkları her türlü işaret ve özellikle ses işaretleri dizgesi"; başka bir tarifte "İnsanların duygu, düşünce ve dediklerini anlatmak için kullandıkları işaretlerin- daha çok ses işaretlerinin- hepsine birden" dil denir. Yukarıdaki tarifler birbirine benzemektedir. Bu tarifler dilin ne olup ne olmadığını anlatmak içindir.

Dilin, işlevleri bakımından insan hayatı üzerinde tartışılması gereksiz önemi vardır. Bir ulusun duygu ve düşünceleri, sevgi ve nefretleri, adet ve ananeleri, kendi diliyle ifade olunabilir. İnsan sevgisi, vatan sevgisi yine dil aracılığıyla verilebilir. Ulusların kültür birikimleri genç kuşaklara dil yoluyla yansıtılır. Kültür motifleri dilin her kelimesine parça parça sinmiştir. Dildeki kelimeler adeta birer gen gibi kültürel kalıtımı taşırlar. Dil canlı bir olaydır. Yaşar, gelişir ve hatta ölür. Türk dili, Orta Asya'nın steplerinden Anadolu'nun engin yaylalarına kadar uzanan, binlerce yıllık bir yaşantının, savaşının

ve bir yaşam tarzının oluşturduğu ince, kıvrak, zengin ve son derece kurallı, kendine özgü bir dil ailesindedir...

Dilimiz, Cumhuriyet döneminde daha çok gelişmiştir. Atatürk'ün direktifiyle kurulan Türk Dil Kurumu, yurt düzeyinde ve genellikle de öğretmenler aracılığıyla tarama yaparak, yüz binlerce kelime toplamış, bunları tasnif edip dilimize kazandırdığı gibi, dili, yabancı kelimelerden de arındırmıştır. Bu kurumun hizmetlerini akıllı başında bir kimsenin yadsımasının yerinde bir düşünce olmadığına inanmaktayım. Ne yazık ki bir dönem sorumluları bu kurumu yıkmış, onun yerine hiç de onun yerini alamayacak bir kuruluşa çevirmişlerdir. Tarih, bir gün bunu yapanları yargılayıp kınayacaktır.

OKULLARIMIZ VE DİL EĞİTİMİ : Belli bir okul düzeyine gelmiş Türk çocuklarının, çoğu zaman bir olayı sırayla anlatma, konuşulanları maksada uygun kavrama ve yazma gibi zihinsel işlevleri yerine getiremediklerine şahit oluyoruz. Bir başka durum ise bireyin dil hazinesinin fakirliğidir. Günlük konuşmaların dışına çıkarak yazıp anlatabilme, bireyin kitaplara, yani yazılı basına olan ilgisiyle ilişkilidir. Öğrenciler, kitap okuma alışkanlığı alarak okulu bitirmelidir. Öğretmenlerin üzerine düşen en büyük görev budur. "Ben matematik öğretmeni değilim, ben kimya öğretmeni değilim dil beni ilgilendirmiyor," demeye kimsenin hakkı yoktur. Yanlışlar anında düzeltilmelidir. İlkokullarda bu görev daha da önem kazanmaktadır.

AİLE EĞİTİMİNDE DİL : Çocuklar, 17 yaşa kadar elde ettikleri bilgilerin %80'ini 0-8 yaş arasında kazanıyorlar. Bu kazanılan bilgilerin %50'si ilk dört yaş içinde gerçekleşiyor. Buna bakarak anadil eğitiminin daha çok bu yaşlarda yapılmasının gerektiği sonucunu çıkarabiliriz. Çocuklarda dil zenginliğinin temeli ailede atılmaktadır. Çevre ise dilin gelişip zenginleşmesinde önemli bir hazırlayıcıdır. Okul bu malzemeyi düzene koyup geliştirecektir. "Çocuğun dili, önce yaşamının sonra çevresinin dilidir," sözü güzel söylenmiştir. Yurt yüzeyine yayılmış Türk ailelerinin eğitim düzeylerinin, bu eğitimi vermeye yeterli olmadığını da biliyoruz. Burada anaokullarının önemi kendiliğinden ortaya çıkıyor. Millî Eğitim Bakanlığı, ana okullarını veya ana sınıflarını yurt yüzeyine kısa zamanda yaymaya çalışmalıdır. Dilimizde Cumhuriyet döneminde alınmış mesafeler kayıp edilmemelidir.

AĞIN'DAN EZGİLER

(Aşık Kazak)

MEHMET NURİ GENCOSMAN

Yıllardır gitmedim güzel Ağın'a
Yüzümü sürmedim Osman Dağı'na
Otuz yıl önceki gençlik çağına,
Uzaktan hasretle baktım ağladım.

☆

Erimiş gümüşten aktı toprağı
Bir yeşil cennetti bahçesi bağı
Gördüm ki tütmüyor baba ocağı
Gönlümde bir ateş yaktım ağladım.

☆

Kalmamış narların o tatlı rengi
Asmalar sanki bir matem çelengi
Bulmadım kendime bir kafa dengi
Hicranla bir kadeh çektim ağladım.

☆

Kırlarda salınan mor sümbüller yok
Dallarda şakiyan şen bülbüller yok
Mis kokan leylaklar, pembe güller yok
Göksüme bir diken taktım ağladım.

☆

Bir zaman bu yerler ne kadar şendi
Her yanı cennetti, güldü, gülşendi
Bir yeri vardı ki, adı Vahşen'di
Andıkça sel gibi aktım ağladım.

☆

Hey Kazak geçmiştir Bor'un pazarı
Değmesin sazıma elin nazarı
Anamın, babamın öksüz mezarı,
Üstünde bir ağıt yaktım ağladım.

VAHŞEN İÇİN

(Aşık Kazak'a Sesleniş)

OSMAN GÜLER

Sazının ezgisi içimi yaktı
Verdiğin ateşle yanayım aşık
Gözümün yaşları sel gibi aktı
O yeri bende anarım aşık.

☆

Hakkım vardı gölgesine konduğum
Toprağında, tarlasında yandığım
Tuzum vardı ekmeğimi bandığım,
Kendimi orada sanayım aşık.

☆

Mutluydu ocağı, külü, dumanı
Kirpiğime sinmiş tozu, samanı
Yalınayak gezdiğim gençlik zamanı,
Anıp'ta, hicranla kanayım aşık.

☆

Helyok, tezek, navruzunu bir tuttum
Dalından bızıbilik yaptım, ok attım
Abam ile çölük damında yattım
Sana nasıl anlatayım ben aşık.

☆

Hey aşık...! neyim ben, nere giderim
Küçük yaştan beri gurbet gezerim
Yangın yerlerine döndü içerim,
Gelde hüsrânımı sunayım aşık.

☆

Osman der uzaktan seyran ederim
Gönlümü resmine kurban eylerim
Garip bülbül gibi figan eylerim
Figanımla haşredek yanayım Aşık.

Not : Her iki şiir de dergimizin geçen sayılarında yayımlanmıştı. Yandaş olduklarından bu kez birlikte yayınlamayı yararlı gördük.

TRAFİKTE EĞİTİM YILI KAMPANYASI

Feyzullah ARSLAN
Elazığ İl Emniyet Müdürü

Trafik kazaları her yıl birçok insanın can ve mal kaybına, bir çoğunun yaralanmasına ve sakat kalmasına neden olmakta ve sosyo-ekonomik yönden de ülke ekonomisine büyük zararlar vermektedir.

Elazığ ilinde 2000 yılı içinde meydana gelen trafik kazaları istatistikleri incelendiğinde, il merkezinde toplam trafik kaza sayısında 5 yıllık kıyaslama yapıldığında ilk defa azalma sağlanmıştır.

İl genelinde meydana gelen toplam trafik kazalarının 5 yıllık karşılaştırmasında da bir önceki yıla göre az da olsa artış var ise de yine ilk defa artış oranında büyük oranda düşüş sağlanmıştır.

Ancak, ölümlü ve yaralamalı trafik kazalarında ölü ve yaralı sayısında az da olsa artış görülmüştür.

İlimizde trafik kazalarının meydana gelmesine (yine son beş yılın istatistikleri incelendiğinde), her yıl aynı kural ihlallerinin sebep olduğu, en çok trafik kaza sebebi olan kural ihlallerinin 10 adet olduğu ve toplam kazaların %90'ının sebebi olduğu görülmüştür. Bunların sırasıyla, kavşaklarda geçiş önceliğine uymamak, yakın takip sonucu arkadan çarpma, yorgun ve dalgın araç kullanmak, aşırı hız ihlali, doğrudan doğruya değiştirme manevralarını yanlış yapmak, kırmızı ışıkta geçmek, hatalı sollama yaparak şerit tecavüzünde bulunmak, manevra kurallarına uymamak, alkolü araç kullanmak, geçme yasağı olan yerlerde geçmek olduğu görülmüştür.

Trafik kazalarının önlenmesi trafik güvenliğinin sağlanmasıyla mümkündür. Trafik güvenliği

karayollarındaki kurallara uyma, karayollarındaki kurallara uyum, trafik kültürüne bağlıdır. Trafik kültürü de eğitimle sağlanır. Trafikte eğitim ise beşikten mezara bütün hayatı kapsar.

Elazığ'da 2000 yılında ISO-9002 Kalite Güvence Belgesi alıp, Güvenlik ve Huzur Yılı ilan edilerek, düzenlenen kampanyalarla asayiş ilgilendiren olaylarda %30 nispetinde azalma sağlanmıştır.

Bu nedenle, trafikte de çok az sayıdaki kural ihlalleri sonucu çok büyük zararlara sebep olan trafik kazalarının önlenmesi amacıyla, Elazığ'da 08.01.2001 tarihinde yapılan İl Emniyet Komisyonu Toplantısında alınan 08.01.2001 ve 275 sayılı kararlar, Emniyet Müdürlüğünün organizasyonunda, yasanın görev ve yetki verdiği kamu kurum ve kuruluşları ile diğer kuruluşların, sivil toplum örgütlerinin, yazılı ve görsel basının da desteği ile karayolundan faydalananları bilgilendirmek, biliçlendirmek amacıyla;

“Elazığ'da İkibinbir, Trafikte Tedbir, Uymayanlara Tekdir, Uyanlara Takdir, Takdirin Kaynağı Eğitimdir” sloganından hareketle **“Trafikte Eğitim Yılı Kampanyası”** başlatılmış ve kazaların azaltılmasına katkının eğitimle yapılmasına karar verilmiştir.

Kampanyanın başarıya ulaşmasında sizler gibi duyarlı insanların fikir ve önerileri ile destek verilmesi, kazaların azaltılmasında olumlu netice alınmasında büyük katkı sağlayacak, trafik kazalarını kötü kadere bağlamaktan kurtaracaktır.

Bu konudaki destek ve katkılarınızı esirgeme-yeceğinizi umuyor, kötü kadersiz, kadersiz ve kazasız günler diliyor, saygı ve sevgiler sunuyorum.

AĞIN SEVGİSİ

İSMAIL NAZIM BEYDEMİR

Adın nerde geçse, seni överim,
Senden güzel yer yok, hep bunu derim,
Köy ve dağlarınla, seni severim,
Gel kokunu esans edem tüttürem.
Koşa koşa sana gelem AĞIN'ım,
Coşa coşa sana gelem AĞIN'ım.

★

Anı tüter, toprağında taşında,
Duygu kokar, yağmurunda, yağında,
Bir bahar sabahı, bağlar başında,
Kuzu'n olam, çağalara güttürem.
Sevem sevem sana gelem AĞIN'ım,
Övem övem sana gelem AĞIN'ım.

★

Üşüyen ayağın, tırnağı olam,
Su içen ağzın, bardağı olam,
Sevinen gönülün, çardağı olam,
Yüksek ayvanlarda, türkü dutturam.
Gülem gülem, sana gelem Ağın'ım,
Ölem ölem, sana gelem Ağın'ım.

★

Bağdamı'nda üzümlerin yiyeydim,
Garagışda gıl çoraplar giyeydim,
Dinklerinde bulgur, dövme döğeydim,
Garık olam, kıskaların diktirem.
Seni övem, sana gelem AĞIN'ım.
Başım verem sana gelem Ağın'ım.

Tüm yörenin hatırını yoklayam,
İlkbaharda, navrez, nergiz toplayam,
Kokan ekmek gibi, seni koklayam,
Özlemim şu, seni mutlu ettirem.
Koşa koşa sana gelem AĞIN'ım,
Coşa coşa sana gelem AĞIN'ım.

★

Tüm köylerin, sıra sıra gezinem,
Eskiye yollarda, eşşeğe binem,
Köylü dostlarımın, evine inem,
Ölenlere bol rahmetler ettirem.
Dağlar aşıp, sana gelem AĞIN'ım,
Görüştüğçe, cana gelem AĞIN'ım.

★

Kuşlar gibi, havalara çıkaydım,
Uzaydan, tüm yöremize bakaydım,
Irmak olup, orta yerden akaydım,
Bağları sulayıp, üzüm bittirem.
Bile bile sana gelem AĞIN'ım,
Konuşarak dile gelem AĞIN'ım.

★

Ben BEYDEMİR, senin eski çağanım,
Yağmur gibi tüm yörene yağanım,
Yavan ekmeklere azık, soğanım,
Dümen olup, gelişime çektirem.
Bilem bilem sana gelem AĞIN'ım,
Yaşın silem, sana gelem AĞIN'ım.

Malatya-13 Mayıs 1969

BEYELMASI'NA ÖVGÜ

Şeref Bedri ERDEM

Beyelması...

Sen benim belleğimde Hozakpur'sun!

Yeşil güzel bir renktir. Yeşil siyahla, sarı ile, kırmızı, pembe, beyazla ahenklenir; herbiriyle yeni bir anlam kazanır, herbiriyle yeni bir şey anlatır.

Ben ömrümde birkaç kere Hozakpur, sana geldim. Birkaç kere gelin almaya düğüncü, bir iki kere davetlere davetli, bir çok kere sana, senden ötelere hizmet taşıırken yolcu olarak....

Senin beyaz toprağında yeşilin her tonu hep bana başka şey anlatmıştır.

Tozlanmış bağ yaprağında lezzetsin, Ergönül'ün şiirinde kafiye gibi, ahenk gibi... Kalın meşe yaprağında güçsün, Nabi'nin, Yaşar'ın, Yaman Şahin'in pazularınca kırmızı çiçekli nar yeşilinde ikramsın, Özel İdare Memuru Lütfü Bey'in sofrasındaki pilavcasına....

Sana hep aç geldim, tok döndüm.

Şimdi bir ihtiyarım ben. Bir kısım isimler, soyadları hafızamdan silinmiş.

Kimse yok ki Hozakpurlu ya adını, ya soyadını unuttuğum; sadeliği, ciddiyeti, ağırbaşlılığı, dürüstlüğü ile capcanlı duruyor olmasın hafızamda.

Öğretmen, Kasap Hüseyin'ler, Seyfettin ve isimlerini anımsamada zorlandığım diğerleri;

yokuşunda yorgunluğa, yağışta çamura, rüzgar-da toza bile zevkle katlanabilirdik. Kazandırın bir havan var senin.

Ben dünyayı severim, insanları severim.

Nefret ettiğim yer, iğrendiğim insan yoktur ama çok sevdiğim yerler, insanlar, şeyler vardır.

Hozakpur sözüm sana; ben şiiri şairleri de severim.

Soğuk ayranlı çorbayı severim, tercihim "pu-har" da sovumuşudur.

Ağın'ın, Keban'ın bütün köylerini bilirim, içlerinde güzel olmayan yoktur. Ama bazıları güzel olmakla beraber özeldirler.

Hozakpur sen hem güzel, hem özelsin.

Birileri senin derinliğine insin.

Toprağında oluşan sabrı, direnci, topluluğunda yeşeren sevgiyi, hoşgörüyü, gönüllerde kaba-ran özveriye tanısın.

Birisi gitsin Mehmet Ergönül'ün sofrasında hasretin acısını, biri gitsin Hozakpur sende vus-latın tadını tatsın.

Bahtılı sana, bahtılı seninlere, bahtılı sevenle-re, bahtılı sevdiğine erişenlere.

İyi ki Ağın sen varsın. Sen olmasan Hozak-pur'a nereden gidecektik ki?

ANKARA - 1 EKİM 2000

TEŞEKKÜR

Ailemizin değerli varlığı, eşsiz insan, Ağın aşığı, sevgili eşim

YILDIZ OMA Y'ın

24 Ocak 2001 günü vefatı nedeniyle, Ağın'a nakledilen cenazesine ve evimize gelerek ya da telefon, telgraf ve mektupla başsağlığı dileklerini bildirerek büyük acımızı paylaştan Türk Silahlı Kuvvetleri ve Tübitak mensuplarıyla Ağın halkına, tüm akraba, dost ve hemşehrilerimize en içten teşekkürlerimi sunarım.

Eşi

C. Güner OMA Y

HAYDİ UĞURLAR OLA

FEVZİ ŞENER

Ben ben olalı
Hiç böyle yolcu uğurlamadım
O uğursuz otobüs;
Seni benden aldı uzaklara
Çok uzaklara götürdü
O güzelim garaj sanki
Başıma yıkıldı, yıkıldı, yıkıldı.

O yeşil mermer sütunlar
Akan göz yaşlarıma ok oldu sanki
Saplandı gözlerime göremez oldum bir an
Elveda diyemedim
Ağladım ağladım ikimizin yerine ağladım
Öyle duyulandım, öyle duyulandım ki
Kendime geldiğimde
Sen çoktan uçmuşsun.

Çocuklaşmıştın birden
Bütün kızgınlığımı kaptanaydı.
Niçin seni götürdü, niçin aldı benden,
İlk hareketinde tekerin
Ciğerimi söktü ta derinden.
Gitmemeliydin
Beni boynu bükük bırakmamalıydın.

Sen bilemezsin ki
Bendeki sessizliğin acısını,
Sen bilemezsin ki
Bendeki yılların sevgisini.
Sen daha gelemezsin ki
Beni yılların ötesine götürsün
Ve şimdi sen duyamazsın ki beni
İşte sana yolluğun.
Bilmediğin ve fakat tahmin edeceğin
iki kelime;
SAYANORA, SAYANORA
HAYDİ UĞURLAR OLA!

12 Ağustos 1994

KEBAN BARAJI VE AĞIN

ÖMER ÖZER

Çocukluk yıllarımda Keban Barajı'nın yapılacağını, memleketin bu baraj sayesinde rahata kavuşacağını, hele hele Ağın'ın, Elazığ'ın, Amerika gibi olacağını, büyük küçük herkesten bir masal akıcılığıyla ve heyecanıyla dinler; kurtuluşun çok, ama çok yakın olduğunu hayal eder, müthiş sevinç duyardım.

Derken, 12 Haziran 1966'da Apuşma'dan, Andiri'den babamın halası oğulları ve diğer akrabaları akşamdan köye bir kalabalık grup olarak geldiler. Babam Ali Paşa ile misafirlerin konuşmalarından, ertesi gün Keban Barajı'nın temelini atılacağını, o yüzden Apuşma-Andiri ve Ağın'dan gelenlerin, sabah erkenden tören yerinde bulunmak için bir gün evvelden geldiklerini babama anlattırlarken duydum. Babamın halası oğlu Latif Dayı (Apuşmalı) benim de gelmemi istedi. Babam "Yol uzak dayanamaz, olmaz" dedi. Latif Dayı "Yahu, dünya oraya toplanıyor, Mina-yık'ten, Keban nedir ki, aslan gibi gelir" dedi ve babamı ikna etti.

Sabah namazından önce kalktuk, köylüler ve köye gelen misafirlerle birlikte Sarı Mağara yolundan törenin yapılacağı Köprü Başı'na ulaştık. O güne değin 50-60 kişiden fazla bir kalabalık görmediğimden, bana bir mahşer kalabalığı gibi geldi. Yanımıza aldığımız ekmeği yolda yediğimizden, öğlene doğru acıktık. Çevrede, ekmek satan yer olmadığı için, gözüme ekmek dağıtılan bir kamyon gözüktü. Ekmek almak için yanaştığımızda, bir de ne görelim, bizim köylü Fevzi ekmeği dağıtmıyor mu? O zaman DSİ'de çalışıyordu. Fevzi bize cömert davrandı. İki adet kumanya verdi. Kumanyanın içinde yarım ekmek, bir domates, bir salatalık, 8-10 adet zeytin, bir adet gravyer peynir vardı. Köprübaşı'nın Yahyalı ayağında bir çeşme suyu vardı. O su başında ekmeği yedik.

Tören yerinde dağıtılan bu kumanya beni ve diğer köylüleri öylesine etkilemişti ki, baraj mefhumu ekmeğin gölgesinde kalmış, devlet büyüklerinden çok konuşulmuş, diğerleri birer küçük ayrıntı gibi kalmıştı. Devletin büyüklüğü, böyle bir masrafın özveri ile

karşılandığı hususundaki konuşmalardan sonra, Allah'ın devlete zeval vermemesi dualarıyla köye döndüğümüzü hiç unutamam.

Yıllar sonra, 1971 yılında ben de Keban Barajı'nda işe girdim. Çalıştığım dönem içerisinde bir gün Ankara'dan gelen bir konuk, Keban Barajı'nın gereksiz bir yatırım olduğunu, bu barajdan elde edilecek enerjinin daha fazlasının Murat ve Karasu nehirlerini besleyen yan kollardan, kollar üzerinde yapılacak HES'lerden üretileceğini, bu barajlarda vadiler kullanılacağından, istimlak bedelinin olmayacağını, maliyetin düşeceğini, bir sıkıntı olmayacağını, tarıma elverişli toprakların su altında kalmayacağını, bir takım rakamlarla anlattığında ben bu konuşmayı yadırgamıştım.

Yıl 1973, baraj kapakları indirildi, Sular her tarafı kapladı. Köyler, mezarlar, mezarlıklar kalktı. Akrabalar, eşler, dostlar, yüz yıllık dostlukları, aşkları sevdaları aldı götürdü. Ağın ve çevresinde ekilip biçilecek pek az toprak kaldı. Keban Barajı istimlak bedelleri çarçur edildi, o güzelim insanlar yerlerinden söküldü, göçmen olup başka yerlere göçtüler.

Bazen düşünürüm, şimdi olsaydı Pağnik yazısı, Kohpinik yazısı, Bahadın'ın Sayı, Kepir, Mango, Haskini ve Pul çayları, Merzük bükü, Zabulbar sulansaydı, teknik ziraatın getirdiği nimetlerden yararlanılsaydı, Ağın'ın tarım potansiyeli acaba ne düzeyde olurdu? Yörenin kalkınmışlığı, refahı, aydın ve okumuş olan Ağınlı'yı nasıl mutlu kılardı.

Keban Barajı Ağınlılar'ın kaderinde bir karabasan olmuş, elini, kolunu ve yolunu bağlamıştır. Ağınlı da bu kara yazgıyı ak kılmak için durmadan savaşım verir olmuştur.

Dünyanın sayılı büyük barajlarından biri olan ve bütün yurda ışık dağıtan Keban Barajı'nı milletimize armağan eden devlet, Ağın'ımızın uğradığı bunca yıkım ve zarar karşısında, hiç olmazsa, yıkılan köprüsünün yerine yeni bir köprü yaparak kapanan yolunu açmalıdır.

KÖYÜMÜN SESİNE GİDEM

ŞERAFETTİN ARSLAN

*Baba ocağından kopmak olur mu?
Evimizi viran yapmak olur mu?
Gurbete kapılıp kalmak olur mu?
Ben artık köyümün sesine gidem.*

★

*Evimi barkımı onaram, yapam,
Bağıma, bahçeme, tarlama bakam,
Rahat nefes alam, kaygısız yatam,
Ben artık köyümün sesine gidem.*

★

*Sıla değerini farkettim yeni,
Bahçem susuz kalmış, bekliyor beni,
Çok özledim komşuların hepsini,
Ben artık köyümün sesine gidem.*

★

*Bıktım, usandım bu zalim gurbetten,
Eridim, tükendim köye hasretten,
Belki kurtulurum kaygıdan, dertten,
Ben artık köyümün sesine gidem.*

★

*Ağaçlar boy atmış, kocaman olmuş,
Köyümün her yanı yeşille dolmuş,
Meyveler, üzümler ne kadar bolmuş,
Ben artık köyümün sesine gidem.*

★

*Şu kirli havadan kurtulam artık,
Köyümde bahtiyar, şen olam artık,
Dostların yanında hep kalam artık,
Ben artık köyümün sesine gidem.*

Ankara - Aralık 2000

I. DÜNYA SAVAŞI'NDA AĞIN İLÇESİ NÜFUSUNA KAYITLI ŞEHİTLERİMİZ

(Geçen Sayımızdaki Listenin Devamı) *Yayına Hazırlayan: İsmail KARAMAN*

Baba Adı	Adı	Doğum Tarihi	Cephe - Birlik	Şehit Olduğu Yer	Şehitlik Tarihi
Abbas	Hüseyin	1306 Aşağı Yabanlı	Çanakkale - 13. Alay	Altınbulak	22.10.1914
Ahmet Rüşdü	Hüseyin	1298	Kafkas - 101. Alay	Meşiki	30.10.1915
İbrahim	Hüseyin	1310	Kafkas - 83. Alay	Ağvıran	28.10.1914
İbrahim	Hüseyin	1304	Kafkas - 52. Alay	Meydan Harbi	9.8.1914
Mehmet	Hüseyin	?-Bademli	Kafkas - 13. Alay	Deliklitaş	27.1.1916
Mehmet	Hüseyin	1298	Kafkas - 13. Alay	Beni Adem	5.2.1916
Sarıoğullarından Osman Hurşit	Hüseyin	1290	Irak - 37. Alay	II. Kolordu	8.9.1915
Şerif	Hüseyin	1310	Çanakkale - 38. Alay	Azap Muharebesi	27.3.1915
Mustafa	Hüseyin	?	Kafkas - 98. Alay	Karataş Tepesi	23.2.1914
Mustafa	Hüsnü	1302	Kafkas - 53. Alay	Meydan Harbi	23.3.1915
Ahmetoğullarından Mehmet	Hüsnü	1291	Kafkas - 102. Alay	Karadağ Harbi	2.4.1915
Baloğullarından Bayram	İbrahim	1299	Kafkas - 96. Alay	Anafartalar Muharebesi	1.9.1915
Tütüncüoğullarından Halil	İbrahim	1291	Çanakkale - 16. Alay	Meydan Harbi	26.8.1914
Hasan	İbrahim	?	Kafkas - 102. Alay	Meydan Harbi	25.8.1914
Haydar	İbrahim	?	Kafkas - 102. Alay	Meydan Harbi	21.3.1915
Mehmet	İbrahim	1301	Kafkas - 102. Alay	Çanakkale Hastanesi	17.5.1915
Halil	İsmail	1306	Çanakkale - 15. Alay	Altınbulak	25.10.1914
Hüseyin	İsmail	1299	Kafkas - 101. Alay	Meşiki	30.10.1915
Mustafa	İsmail	1306	Kafkas - 83. Alay	Kirte	6.4.1915
Şaban	İsmail	?	Çanakkale - 126. Alay	Kerevizdere	2.5.1915
Ömer	İsmet	1297	Çanakkale - 16. Alay	Zalyat Celveli	30.10.1914
Köyağasıoğullarından İsmail	Kamil	1304	Kafkas - 102. Alay	Meydan Harbi	25.8.1914
Ahmet	Kul Mehmet	?	Kafkas - 102. Alay	Meydan Harbi	25.8.1914
Mehmet	Mahmut	1296	Çanakkale - 13. Alay	Arıburnu Kanlıtepe	18.2.1915
Hacı Mustafaoğulları Süleyman	Mehmet Nedim	1304 (Dibekli)	Çanakkale - 3. Bölük	Meydan Harbi	30.3.1915
Hasan	Mehmet	?	Kafkas - 96. Alay	6. Sey Hastane	6.11.1914
Hasan Kavas	Mehmet	?	Kafkas - 19. Alay	6. Sey Hastane	6.11.1914
Bekiroğullarından Ali	Mehmet	1289	Çanakkale - 77. Alay	Süngü Bayırı	25.8.1915
İsmail Efendioğulları Cemal	Mehmet	1310	Romanya - 38. Alay	Meydan Harbi	23.7.1916
Feyzi	Mehmet	?	Kafkas - 102. Alay	Meydan Harbi	25.8.1914
Hüseyin	Mehmet	1297	Kafkas - 102. Alay	Meydan Harbi	25.8.1914
Hüseyin	Mehmet	1300	Çanakkale - 13. Alay	Kirte Harbi	22.4.1915
İsmail	Mehmet	1291	Kafkas - 102. Alay	Meydan Harbi	25.8.1914
Mustafa	Mehmet	1302	Kafkas - 52. Alay	Ağvıran	25.10.1914
Ömer	Mehmet	1292	Kafkas - 102. Alay	Meydan Harbi	25.8.1914
Ömer	Mehmet	1314	Filistin - 70. Alay	Çarktepe	8.6.1918
Rıza	Mehmet	?	Çanakkale - 15. Alay	Arıburnu	19.2.1915
Tahir	Mehmet	?	Kafkas - 102. Alay	2. Sey Hastane	25.4.1915
Değirmencioğulları Yusuf Recep	Mehmet	1296	Kafkas - 102. Alay	Meydan Harbi	21.3.1915
Bekir	Mehmet Arif	1297	Kafkas - 102. Alay	Meydan Harbi	28.3.1915
Hüseyin	Mehmet Hakkı	1307	Çanakkale - 14. Alay	Gelibolu Hastanesi	1.3.1915
Mustafa	Mehmet Nuri	1306	Çanakkale - 14. Alay	Balıktepe	14.4.1915
Devecioğullarından Hasan	Mehmet Şakir	1290	Kafkas - 102. Alay	Meydan Harbi	23.3.1915
Kıranioğullarından İzzet	Mehmet Şerif Samançaylı	1298	Çanakkale - 13. Alay	Arıburnu	25.6.1915
Ali	Mevlüt	1296	Çanakkale - 13. Alay	Arıburnu	26.8.1915
Gümüş	Mevlüt	?	Kafkas - 97. Alay	Meydan Harbi	16.10.1914
İbrahim	Mevlüt-Saraycıklı	1297	Kafkas - 53. Alay	Meydan Harbi	2.5.1914

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği'nce Ankara'da Düzenlenen AĞIN GECESİ

Ankara-Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği tarafından, Ankara'nın I. sınıf otellerinden Stad Otel salonunda, 24 Şubat 2001 Cumartesi günü saat 19:30 dan gece geç vakitlere kadar devam eden bir AĞIN GECESİ düzenlenmiştir.

Geceye, Ankara'daki Ağınlı hemşehrilerden ve davetlilerden oluşan seçkin topluluk yanında, onur konukları, başta Milletvekilimiz Sayın **Mustafa Gül**, Karayolları Genel Müdür Yardımcısı Sayın **Güner Birliker**, Milliyet Gazetesi Ekonomi Yazarı Sayın **Zülfükar Doğan**, Sayın **Pr.Dr. Fevzi Öz** ve İstanbul Ağın Dernek Başkanı Sayın **Ahmet Özdem** olmak üzere, Ağın'ın fahri hemşehrisi Sayın **İsmail Karaman** ile, İstanbul'dan ve diğer yörelerden gelen davetliler katılmıştır. Ayrıca, İstanbul-Ağın Derneği'nden, değerli arkadaşımız, folklorcu ve ozan **Ahmet Samur**'un eşlik ettiği, iki klarnetten oluşan ekip de geceye renk katmış, davetlileri şenlendirmiştir.

Gece, Ankara-Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği Başkanı Sayın **Ahmet DEVİREN**'in konuşmasıyla başlamıştır. Sayın Deviren, bu Ağın Gecesi'ne hemşehrilerin göstermiş oldukları sıcak ilgiden ötürü, dernek adına teşekkürlerini bildirmiştir. Ayrıca, bütün Ağınlılar'ın, şu toplulukta olduğu gibi, birlik ve beraberliklerini sürdürmeleri halinde, sorunların üstüne birlikte gitmeleri durumunda aşılamayacak engel olmadığını belirtmiştir. Daha sonra, ge-

cenin onur konuğu, Milletvekilimiz Sayın **Mustafa Gül**'ü kürsüye davet ederek sözü ona vermiştir.

Sayın Mustafa Gül, Ağın ve çevresiyle ve Ağınlılar'la olan yakınlığının sürekli olduğunu, karşılıklı dostluğa, sevgiye ve saygıya dayandığını ve kendisinin de Ağın'a hizmet götürmekten büyük mutluluk duyduğunu belirtti. Daha sonra, Ağınlılar olarak hepimizin büyük sevinç ve mutluluk duyacağımız, Ağın için çok yararlı haberler ve müjdelere verdi.

Sayın Gül şöyle konuştu:

"Baraj Gölü'nün oluşmasından bu yana, güzel belde Ağın'ın, **köprü**'den yoksun olarak, ulaşımının tıkanması, yöre halkına ve hepimize büyük sıkıntılar vermiştir. Bu sıkıntılardan kurtulmak ve tıkanan ulaşımı açmak için otuz yıldan beri uğraş verildiği herkesçe bilinmektedir. Şimdi bu büyük sorun çözüm yoluna girmiş ve ilk olumlu adım atılmıştır. 5 trilyon Türk lirasına malolacağı hesaplanan **yeni Ağın köprüsü** için 2001 yılı bütçesinden ayrılan 500 milyar TL. ödenekle çalışmalar başlatılacaktır." Bu müjde, salonu dolduran tüm hemşehriler ve davetlilerce coşkuyla ve alkışlarla karşılandı.

Sayın Gül, ayrıca, Ağın Belediyesi'ne, devlet tarafından sağlanarak gönderilmekte olan parasal destek oranının, bu yıldan itibaren, yasal hakedişin üç katına çıkarılarak ödeneceğini belirttiler.

Örneğin, her ay için 3 milyar lira ödenek ayrılmışsa, $3 \times 3 = 9$ milyara çıkarılarak gönderilecektir. Bu da belediye ödemelerinde ve hizmetlerinde ferahlık ve rahatlık yaratacaktır.

Sayın Gül, daha sonra, birçok üniversitemizin ilçe merkezlerinde açtıkları yüksek okullar gibi, Elazığ'daki Fırat Üniversitesi'nin de Ağın'da iki yıllık bir teknik yüksek okul açması için bir süreden beri devam eden girişimlerin olumlu sonuca ulaşması yolunda çabalarını sürdüreceğini belirtti. Okuyucularımızın hatırlayacakları üzere, bu yüksek okul için, yörede "**Beyaz Saray**" diye adlandırılan, eski El Sanatları Eğitim Merkezi binası hazırlan-

mış, ancak okul açılması yolunda üniversiteden karar çıkmamıştı. Umuyoruz ki çabalar olumlu sonuç verir de, yörede orta öğrenim görmüş eleman sayısı en üst düzeyde olan Ağın'ımız bir yüksek okula kavuşur.

Dernek Başkan Yardımcısı Sayın **Ahmet Çetin**'in gözetiminde, iyi bir organizasyon içinde düzenlenen gecede, hemşehrilerimiz ve davetliler geç vakitlere değin, hasret giderip sohbet ettiler, yöre sanatçılarından yerel türküler ve şarkılar dinlediler, eğlendiler. Herkes, benzeri toplantıların belirli zamanlarda yinelenmesi dileğiyle salondan hoşnut olarak ayrıldı.

ARTIK İNTERNETTE AĞIN SİTESİ VAR...
AĞIN KAYMAKAMLIĞI
AĞIN WEB SİTESİ ADRESİ;
<http://www.agin.gov.tr>

T E Ş E K K Ü R

Sevgili babamız Mehmet BEYDEMİR (ADANALI MEMED Dayı) 8.3.2001 tarihinde hakkın rahmetine ermiştir.

Cenazesine katılan tüm AĞIN halkına, evimize kadar gelip taziyelerini sunan, telefon ve telgrafla başsağlığı dileyen tüm hemşehrilerimize, ayrıca cenaze esnasında yardımlarını esirgemeyen, AĞIN Belediye Başkanı Sayın Orhan ERCAN ve personeline ve bilhassa Nüfus İdaresinde görevli pırlanta genç Ender YANDIMATA'ya şükran ve teşekkürlerimizi bir borç biliriz.

Evlatları ADINA
Ali Osman BEYDEMİR

KÖYÜMÜ ÖZLEYİŞ

KÖYÜME AĞLAYIŞ

İBRAHİM KARAMAN

Yıllar oldu bu hasretlik bitmedi,
Her yıl niyet ettim, gücüm yetmedi,
Çektiğim çileler arttı, bitmedi,
Hep yanarım senin için Akpınar.

★

Bahar gelir, dört yanın çiçek dolar,
Kadın, kız tarladan otları yolar,
Çalılar büyür, yol yolağı kaplar,
Yine de şirinsin güzel Akpınar.

★

Bağında, bahçende bülbüller öter,
Çayır çimen mor menekşe, gül kokar,
Odun bulamayanlar tezek yakar,
Yine de tatlısın güzel Akpınar.

★

Geçimin zordur, zenginin yoktur,
Okuyup göç eden gençlerin çoktur,
Hasretin bağırumı delen bir oktur,
Özleyip yanarım güzel Akpınar.

★

Güneyinde, kuzeyinde dağın var,
Ortasında mor sümbüllü bağın var,
Derin derende suyun, kavağın var,
Sana çirkin denir mi zümrüt Akpınar.

★

Ağın batısında bir mahallesin,
Güzelsin, cazipsin, gönüllerdesin,
Tatlı kavun, ceviz, badem yerisin,
Cazipsin, şirinsin güzel Akpınar.

Yıllar sonra gittim doğduğum köye,
Köyün her yöresi benziyor çöle,
Elli yıl önceki o şirin yere,
Uzaktan hasretle baktım ağladım.

★

Tarımla dolardı yamacı, dağı,
Yeşil bir cennetti bahçesi, bağı,
Nasıl özlemezsın o güzel çağı,
İçime hicranı döktüm ağladım.

★

Kalmamış bir yerin heybetli hali,
Her taraf yas tutup ağlıyor sanki,
Görmedim kendime bir kafa dengi,
Kara talihime küstüm ağladım.

★

Baharlar gelende çiçekti bağlar,
Hayat saçardı çağlayan sular,
Artık yok olmuş o güzelim çağlar,
Bağıma taşları bastım ağladım.

★

Nerde kaldı gençlikteki şen yıllar?
Bülbül susmuş, gazel tutmuş hep bağlar,
Gidem desem geçit vermez şu dağlar,
Çaresiz yürekle sustum ağladım.

★

İstemem bahçemde bülbüller ötsün,
Sonucunda ölüm olduktan sonra,
Benim gonca gülüm solduktan sonra,
Tükenen içimi yaktım ağladım.

İstanbul-Ocak 2001

A Ğ R I L A R

Not : Beşikten mezara bütün insanların ömür boyu yakındıkları **AĞRILAR** konusunda, sizlere, **Prof. Dr. Serdar ERDİNE** tarafından yazılan **Tüm Ağrılar ve Çözümleri** adlı eserden özetlediğimiz bir metin sunuyoruz. Prof. Dr. Serdar Erdine, uzmanlık dalı ile ilgili olarak 1986'da İstanbul Tıp Fakültesi Ağrı Enstitüsü'nü kurdu. 1990'da bu ünite Algoloji Bilim dalı haline geldi. Kendisi halen bu dalın başkanlığını sürdürüyor. 1997'de ise İstanbul Ağrı Enstitüsünü kurdu. Uluslararası üne sahip Dr. Erdine'nin eserinden çıkardığımız bu özetin ilginizi çekeceğini umuyoruz.

Ağrı, insanoğlunun tarihi ile eşdeğerdedir. Ancak tıp, son yirmi yıl içinde ağrıyı ciddiye aldı ve ona önemli ölçüde yaklaştı. Böylece, tıpta **Algoloji** dalı doğdu. Artık birçok ağrı çeşidi başarılı olarak değerlendirilip tedavi ediliyor. Ülkemiz de bu alanda bir hayli ileri düzeyde bulunuyor. Ağrılı hasta, tedavinin yanında eğitim de görüyor, tedaviye etkin olarak katılıyor, sakıncalı yollara sapmıyor.

AĞRI NEDİR? Ağrı, insanın herhangi bir yerinden kaynaklanan, organik bir nedene bağlı olan veya olmayan, insanın geçmişteki tüm deneyimlerini kapsayan, hoş olmayan bir duygudur.

VÜCUT AĞRIYI NASIL ALGILAR? Vücudun çeşitli bölgelerinde uyarıcı algılayıcılar ve ağrıyı algılayan bölgeler vardır. Algılayıcıların aldığı uyarılar, sinirlerle omuriliğe iletilir. Beyin bu uyarıları omurilikte durdurmaya çalışır. Bu ağrılar çoğunlukta darbe, yanık, trafik kazası gibi nedenlere meydana gelen ağrılardır. Vücuttaki birçok ağrı, ne yazık ki bu yolla açıklanamıyor. Çünkü, beyinde nereye kadar, ne olduğu hâlâ tam bilinmemektedir.

KRONİK AĞRILAR : Bunlar, uzun süre devam eden ağrılardır. Kronik ağrılarda, farklı etkenlerin etkileri, hastanın psikolojik durumunun bozukluklarına bağlıdır. Ağrı ile tedirginlik arasında ortak noktalar vardır. Hasta huysuz, sinirli olur. Kronik ağrılarda en önemli etken hastanın ağrısının gerçek olarak kabul edilmesi ve tedavi uygulanmasıdır.

EN ÇOK GÖRÜLEN AĞRILI HASTALIKLAR: Ağrılı hastalıklar içinde en sık görülenler, baş, bel, adale, boyun, omuz, kol ve kanser ağrılarıdır.

BAŞ AĞRILARI : Baş ağrıları içinde en sık görülenler migren, gerilim tipi ve damarsal kökenli baş ağrılarıdır. Baş ağrısı çekenlerin gelişi güzel ilaç almamaları ve öncelikle bir hekime başvurmaları gerekir.

MİGREN : Çoğu hasta migreni, tedavisi olmayan bir hastalık sanır. Öncelikle belirtelim : Her baş ağrısı migren değildir. Migrende nöbet başlamadan önce, göz önünde parlak, kırık çizgiler görülür. Konuşma zorluğu, şuur bulanıklığı; ışığa, kokuya, görüntüye karşı duyarlılık ortaya çıkar. Doruğa ulaşan zonklayıcı ağrılar olur. Migrende, gelişi güzel ilaç almak yerine bir hekime başvurulması tedaviyi kolay kılar.

TANSİYON YÜKSELMESİNE BAĞLI BAŞ AĞRILARI : Belirli bir basınçla damarlardan akan kanın basıncının artmasına hipertansiyon diyoruz. Türkçe karşılığı tansiyon yükselmesi.

Tansiyon yükselmesi, tüm damar sisteminde ve kafada basıncın yükselmesine ve baş ağrısına neden olur. Hiç bir nedene bağlı olmayan şiddetli baş ağrıları uyarıcı olmalıdır. Tansiyonun çok yükselmesi sonucu beyin kanaması olur. Trafik kazası, darbeler sonucunda da beyin kanaması olur. Her iki halde de vakit geçirmeden doktora başvurulmalıdır.

BOYUN AĞRILARI : Kötü duruş, çeşitli trafik kazaları, artrit, stres, şiddetli soğuk, yorgunluk, uzun süre bilgisayar, daktilo kullanmak gibi nedenler hem boyun ağrısına, hem de hareketleri kısıtlamaya; ayrıca, daha sonraları boyun fıtığına yol açar. Trafik kazasından sonra kişinin sırtında bir yakınma olmasa bile kas gevşetici ve ağrı kesici alması ve bir gün yatak istirahati yapması yararlıdır.

BEL AĞRILARI : Önce omurgaları tanıyalım : Omurga boyun, göğüs, bel ve kuyruk sokumuna uzanan bölgede, içinde sıvı bulunan disklerle birbirine bağlanan ve disklerin sağladığı esneklikte eğilme, dikilme, bükülme, dönme hareketleri yapabilen kemik parçalarından oluşur. Boyun ve bel omurları çok hareketli olduklarından, fazla yük taşırlar.

Omurgaların içerisinde omurilik geçer. Yaşın ilerlemesi ve darbelerle disklerde yıpranma başlar ve sinir üzerine baskı yapar. İşte **siyatik ve bel fıtığı** böyle başlar. Bel ağrısı, bel fıtığı yanında daha birçok nedene bağlı olarak ortaya çıkar. Kötü duruşlar, egzersiz eksikliği, aşırı kilo bu nedenlerden birkaçıdır. Bu yüzden, bel ağrılı hastaların uzman doktor tarafından incelenmesi ve laboratuvar testlerinden geçirilmesi gerekir.

BEL FITIĞI VE SİYATİK : Çeşitli nedenlerden ötürü, yukarıda sözü edilen disklerde yırtılma olur ve omurilikten gelen sinirler üzerine baskıya yol açar. Bel fıtığı ve siyatik dediğimiz ağrılar bu baskının sinire yakın bölgelere ve bacağı yayılmasıyla ortaya çıkar. Bel fıtığı da, siyatik de aynı hastalığın sonuçlarıdır. Hapşırma, öksürme, ıkınma hallerinde ağrı artır.

Bel fıtığının değişik biçimlerde tedavileri vardır ve nöroloji, fizik tedavi, nöroşirurji, algoloji üniteleri bu tedavilerle ilgilenirler. Tedavi, ilaçlarla başlar, yatak istirahati, tedavi gibi yöntemlerden, cerrahi müdahaleye değin gider. Hangi tedavinin uygulanacağı ilgili uzman hekimlerce belirlenir. Bu alanda tıp dışında bir takım kişilerce uygulanan yöntemlere itibar edilmemelidir.

ROMATİZMAL AĞRILAR : Halkımız romatizmayı kas ve eklem ağrısı olarak algılar. Oysa romatizma olsun, **artrit**, **artroz** olsun, farklı bölgelerin hastalıklarıdır. Romatizma kaslarda, eklemlerde ve kasların eklemlere bağlantı yerlerinde ortaya çıkar. Artrit, o eklemlerin iltihaplı olanlarını, artroz ise, özellikle dizlerde ve parmak eklemlerinde ortaya çıkar, 60 yaşın üzerindeki kişilerde görülür. Artroz iltihapsız, biçim bozucu, süregen eklem hastalığıdır.

Uzun süre devam eden bu hastalıklarda kas gevşetici ve anti depresan ilaçlar kullanılabilir.

KANSER AĞRILARI : Kanserli hastalarda kanser ilerledikçe ağrılar artar. Kanser ağrısı üç şekilde belirir : 1) Kanser kendisine bağlı olarak, 2) Uygulanan tedavi yöntemleri nedeniyle, 3) Cerrahi girişim sonucu bölgelerdeki sinirlerin kesilmesinden ötürü ağrı olur. Her ağrı kanser değildir. Bugünkü tedavilerde kanser ağrısı, özellikle geliştirilmiş merkezlerde %99 dindirilmektedir. Ayrıca, ağrıya karşı ağrı kesiciler ve analjezikler gibi etkin yeni ilaçlar da kullanılmaktadır.

AĞRI KONTROLÜNDE KULLANILAN YÖNTEMLER : Ağrı kesiciler, analjezikler. Ağrı kesiciler en sık kullanılan ilaçlardır. Analjezikler ise, antibiyotikler gibi en çok yanlış kullanılan ilaçlardır. Her ikisini de doktor kontrolünde kullanmak, olası bazı olumsuzlukları önler.

DİĞER YÖNTEMLER : Ağrı kontrolünde ağrı kesicilerin ve analjeziklerin dışında ağrının kontrolü, fizik tedavi, nöroloji, beyin cerrahisi, algoloji, romatoloji, genel cerrahi, onkoloji gibi tıp dalının sorumluluğu altında uygulanan birçok yöntemler vardır. Önemli olan, bu yöntemlerden hangisinin ilgili hastaya doğru, hangisinin zamanlama açısından en etkili olacağının saptanmasıdır. İşte **Ağrı klinikleri** bu amaçla kurulmuştur. Bilgisayarlarla kontrol edilen yeni tıbbi araç ve gereç ağrı kesme konusunda %90-95 oranında kontrol sağlamakta ve tedavide etkili olmaktadır.

ÖZLÜ SÖZLER, DOĞRU SÖZLER

☛ Bir mum diğer mumu tutuşturmakla ışığından birşey kaybetmez.

Mevlana

☛ Demokrasi “Ben sizin kadar iyiyim” değil, “Siz benim kadar iyisiniz” demektir.

Thedora Parker

☛ İyiliğe iyilik her kişinin kârı, kötülüğe iyilik er kişinin kârıdır.

Atasözü

☛ Ümitsiz yürek petROLSÜZ lambaya benzer, hiçbir şeyle aydınlatılamaz

Cenap Şehabettin

☛ Milletler parasızlıktan değil, ahlaksızlıktan çökerler.

Çiçero

☛ Kanunların uygulanması, onları yapmaktan daha önemlidir.

Jefferson

☛ Gülerek yenilen gılgıl ekmeği, baklava börekten daha tatlıdır.

Atasözü

☛ Öldükten sonra da yaşamak istiyorsanız ölmeden eserler bırakınız.

Hız. Ali

☛ Bütün çağlarda yazarın soylusu ezilenden yana, soysuzu ezenden yana olagelmıştır.

Sabahattin Eyüboğlu

☛ Dost bin ise azdır, düşman bir ise çoktur.

Atasözü

☛ Akıllı kişi kendi deneyimlerinden, daha akıllı kişi ise başkalarının deneyimlerinden öğrenir.

Çin Atasözü

☛ Yükselmenin en aşağılanı, zayıfların sırtına basarak yükselmektir.

Schiller

☛ Bir okul fazla yapın, bir haphishane eksiltmiş olursunuz.

Victor Hugo

☛ Veren el, alan elden iyidir.

Atasözü

AĞIN'DAN MANİLER

Bahçe, bağa mı geldiz?

Ayva, nara mı geldiz?

Sizler bize gelmezdimiz

Hatır sora mı geldiz?

Elin elimde değil

Şalım belimde değil

Eğme boynun karşımda

Benim elimde değil.

Garanfil daşda, yürü

Can gurban dosta, yürü.

Hava bulut, yer çamur

Sineme bas da yürü.

Entarimde dal vardır,

Golun birini galdur.

Demeyesin derdim var

Senin ne derdin vardır.

Küp içinde bulgurum

Gaşan, gözen vurgunum.

Sen bir tane bulursan

Ben on tane bulurum.

Kırmızı gül dost bağında mor olsun

Hasretliğin iki gözü kör olsun

Nazlı yardan bana selam yok imiş

Benden ona binlerce selam olsun.

BİR İSTEK, BİR ÇAĞRI

DERNEK YÖNETİMİ

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi'nin, Ocak-Şubat'98 sayısında "Duyuru" başlıklı yazıda kısaca şöyle demiştik :

"Ağın... Bu güzel vatanın çok güzel bir ilçesi. Orali olmakla övündüğümüz, gurur ve kıvanç duyduğumuz şirin bir ilçe Ağın... Vahşen, Apuşma, Andiri ve Ekirek'iyle... Hozakpur, Pul, Bademli, Ağdunut, Zabulbar, Şıtlar, Havna, Ecişlül, Hünü, Kütze ve Yabancı'sıyla... Pağnik, Saraycık, Konak, Modanlı, Gıranı, Haskini, Gemuhu, Mineyik, Dingidar, Paşikli, Venk ve Hastek'iyle... Baraj Gölü altında kalan Kopinik, Südere, Ehme ve Hıdıroz'uyla bir olan, birbirine dost ve birbirine kucak açan insanların oluşturduğu bir ilçedir Ağın..."

Çeşmelerinden kana kana soğuk sularını içtiğimiz, beyaz çarşafılara salladığımız şeker tadındaki dutlarını yediğimiz, çalı-çırpı ile malezini pişirdiğimiz, damlalarında tarhanamızı kuruttuğumuz ilçemizdir Ağın..."

Evciklerinde sabırla keklik beklediğimiz, dağlarında kenger akıtıp sakız yaptığımız, düşünlerinde kadın-erkek bir olup halay çektiğimiz, komşumuzun yasını kendi yasımız kabul ettiğimiz ilçemizdir Ağın..."

....

Ve bu konuları tüm detaylarıyla görüşmek üzere, zamanın darlığı nedeniyle ulaşabildiğimiz 55-60 hemşehrîmizle, Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM) Sosyal Tesisleri'nde yemekli bir toplantı düzenledik. Toplantıya katılanlar; aramızdaki duygu bağlarının, hemşehrîlik ilişkilerinin giderek zayıfladığından, hatta kopma noktasına geldiğinden yakındılar. Hemşehrîleri bir araya getirip, demli çaylarını içerken sohbet edebilecekleri, haftanın belli günlerinde ayrıntılı çorbalarını, içli köftelerini yiyebilecekleri, yörelerinden gelen hemşehrîleriyle buluşup hasret giderebilecekleri, gazete ve kitaplarını okuyabilecekleri, eşlerimizin beraberlerinde yiyeceklerini de getirip günlerini yapabilecekleri, kermesler düzenleyebilecekleri bir ortama özlem duyduklarını açıkça dile getirdiler. Bunun için de Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği adına süratle bir bina/daire temin edilmesinde yarar bulunduğunu özellikle vurguladılar."

Bu yazıdan kısa alıntıları, o dönemdeki çalışmalarını sizlere tekrar anımsatmak amacıyla yayımladık. Bina

alımı konusunda hemen çalışmalar başlatılmış ve 41 hemşehrîmizin bu kampanyaya verdiği destekle toplanan yaklaşık 1,5 milyar TL. vadeli olarak Bankaya yatırılmıştı.

Vadeli de olsa toplanan bu parayla bırakın Ankara'nın merkezi bir yerini, kenar semtlerde bile ancak bir gecekondu odası alınabilecekti.

Ağın ve Ağınlı'ya ise, her türlü sosyal ve kültürel aktivitenin tam anlamıyla yerine getirilebileceği bir mekan gerekliydi... Çünkü Ağın ve Ağınlı herşeyin en iyisine, en güzeline layık bir toplumdur. Bu Ağınlı'nın doğal bir hakkıydı...

Yönetim olarak, gerek Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği'ne, gerekse Ağın ve Ağınlıya yaraşır bir yer bulabilmek amacıyla yürüttüğümüz çalışmalara hiç ara vermedik. Bu bağlamda düzenlediğimiz Eşya Piyangosu'ndan umduğumuz sonucu alamamamız, bina alımı yönündeki girişimlerimizi de doğal olarak sekteye uğrattı.

Zaman geçiyor, enflasyon canavarı normal tüketim gereksinimlerinin yanında, emlak fiyatlarını da anormal derecede yükseltiyordu. Her geçen gün, işimizi biraz daha zorlaştırıyordu. Bina alımı konusuna bir an önce ivme kazandırmak ve değerli hemşehrîlerimizin katkılarını sağlamak zorundaydık.

İşte bu amaçla, 2 Şubat 2001 gecesi Ankara, Vedat Dalokay Kokteyl Salonu'nda yemekli bir toplantı düzenledik. Klarnetler ve davul eşliğinde, güzel Ağın'ımızdan esintiler getiren ve halaylar çekilen gecede, hemşehrîlerimiz çok sıcak bir ortam yakaladılar.

Bu güzel gecede söz alan; Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği Başkanı Ahmet Deviren, Dr. Vâkîf Özkul, Güner Özmen, Muammer Niksarlı ve Ahmet Çetin, Dernek binası alımı konusunda görüş ve önerilerini dile getirerek, şirin Ağın'ımız için yapılabilecek her türlü girişime, tüm hemşehrîlerimizin gücü oranında destek vermesi gerektiğini özellikle vurguladılar.

Bu amaçla hemen bina alımı için bir kampanya başlatıldı. Kampanyaya destek veren hemşehrîlerimiz ile taahhüt ettikleri miktarları gösteren liste yan sayfadadır. (* işareti olanlar ödemelerini yapmışlardır.)

<u>Adı Soyadı</u>	<u>Milyon TL.</u>	<u>Adı Soyadı</u>	<u>Milyon TL.</u>
A. Nihat Dündar	50 *	Mustafa Aydın	50 *
A. Ruhi Taşkın	500	Mustafa Çelenk	50 *
Ahmet Çetin	200	M. Cavit Alpaslan	50
Ahmet Deviren	300	Mehmet Özmen	50
Ahmet Demirkol	200	Metin Tözün	50
Ahmet Kaya	25 *	Mesut Demirel	100
Adem Karatepe	50 *	Mevlüt Öksüzöğlu	50
Asım Seyhun	100	Mehmet Orhan	50
Aydın Özben	100 *	M. Ali Çelik	20 *
Bahattin Çelik	25 *	Muammer Niksarlı	20 *
Behram Uçkunkaya	25 *	Mustafa Güzel	50 *
Bican Uyanık	67 *	Nevzat Uysal	75 *
Burak Yandımata	50	Nihat İspir	50
Cengiz Polat	150	Nizamettin Karadağ	25 *
Cahit Erbakan	50	Necmi Atalay	100
Dr. Kemal Köseoğlu	500 *	Osman Öztürk	50 *
Dr. Vâkîf Özkul	100	Osman Kayışoğlu	50
Ertan Özver	32 *	Ömer Öztürk	50
Fazıl Cerit	50 *	Ö. Ceyhun Uyanık	50
Faruk Doğan	600	Prof. Zafer Gençaydın	2 tablo
Gülseren Öz	500	Ruhi Serttaş	50 (20*)
Güner Özmen	100 *	Recai Erdoğan	20 *
Gürol Korkmaz	150 *	Samettin Akbaş	50
Hüseyin Gökalt	50	Selami Taşbaşı	100
Harun Çelik	50 *	Şemsettin Özmen	50
Hasan Özdem	50	Soner Bilgin	25
İhsan Öztürk	50	Turgut Sönmez	50 *
İrfan Murat	100	Temel Yılmaz	50
Kamil Ateş	52 *	Tevfik Yalçın	100
Kemal Güliter	100	Vehbi Güzel	20 *
Mustafa Baltacı	50	Zafer Cumurcu	20
Mustafa Müderrisgil	50 *		

Not: Değerli hemşehrimiz Güner ÖZMEN, Elazığ Milletvekili Sn. Mehmet AĞAR'la birlikte, ayrıca 6 milyar TL. dolayında bir katkı sağlayabileceklerini belirtmişlerdir. Bu meblağ yukarıdaki listeye dahil edilmemiştir. Bundan sonra gelecek katkılar Ağın Düşün ve Sanat Dergisi'nde yayınlanacaktır.

TÜM HEMŞEHRİLERİMİZİN DESTEK VE KATKILARINI BEKLİYORUZ.

Saygılarımızla

HAYATIN İÇİNDEN

EYVAH DAYI'NIN KARA DUTU

Eyvah Dayı, bundan yüz yıl önce Beyelması'nda yaşamış, şimdi **Ateşgil** lakabı ile anılan ailelerin atası olan saygın bir kişidir. Yörede hayırseverliği ile tanınan Eyvah Dayı, adını ölümsüz kılan çeşme benzeri hayrat eserler de bırakmıştır. Beyelması-Ağın yolu üzerindeki Çelebi deresinin Ağın'a yakın kesimindeki **Eyvah'ın paharı** onun bu hayratlarından biridir.

Eyvah Dayı, bir akşam, yemekle yatsı namazı arasında, Hasbahçe'de komşu erkeklerle oturmuş sohbet ederken, söz dönüp dolanıp o zamanlar ilçemiz olan Eğin'de yetiştirilen ve tüm çevrede ünlenen **kara dut**'tan açılır. Bizim yörede de tek tük kara dut yetiştirilmektedir, ama Eğin'de yetiştirilen kara dut, koyu rengi ve tadı yönünden bunlardan üstün tutulmaktadır.

Eyvah Dayı, laf arasında, herkesi şaşırtan bir söz atar ortaya : - Komşular, der, yarın sabah o Eğin kara dutundan bir fidanı benim **Kurtkolu**'ndaki bahçemde dikili bulacaksınız.

Komşular karşı çıkarlar : - Eğin 7-8 saat ötede. Oraya gidiş-geliş en erken onbeş saat eder. Yarın akşama bile zor getirirsin.

Sohbet kazışır, komşularla Eyvah Dayı bahis tutuşurlar. Yatsıdan sonra da herkes kendi evine çekilir.

Ertesi sabah erkenden Hasbahçe'de, işe gitmek için evlerinden çıkan komşularının yolunu kesen Eyvah Dayı :

- Zahmet olmazsa gidin bakın, Eğin'in karadut fidanı benim Kurtkolu'ndaki bahçemde dikili mi, değil mi?

Not : 1930'lu yıllarda o kara dut, yörenin en büyük gövdeli ve en çok dalları olan dutlarından biri idi.

NİYE GURBAN?

Komşu İlçeden Bir Güldürü : Geçen yüzyılın ilk çeyreğinde yöremizde Ermeni'ler de Türk'lerle birlikte yaşadı. Aşağıdaki konuşma, bağnaz Ermeni kadını **Ahcik** ile bir Türk **Hatun** arasında CENNET-CEHENNEM konusu üzerinde geçiyor :

Hatun, Ermeni kadına soruyor :

- Ahcik! Cennete Türk'lerden hiç kimse girmeyecek mi?

- Gidecek, amma tek tük.

- Ya Ermeni'lerden ne kadar gidecek?

- Bu da sorulur mu hiç? Kum gaynere (kum kaynarcasına çok).

- Pekiy, Ahcik! Cennete hiç Kürt gitmeyecek mi?

- Niye gurban, Cennet ahur mudur? Kürdün ne işi var orda? Sekü yoh ki yan gele.

(Yeni Fırat Dergisi - Elazığ)

DÜZELTME : Derginizin EYLÜL-EKİM 2000 tarihli ve 106-107 sayısının 28.sayfasında yer alan HAYATIN İÇİNDEN başlıklı **Ödemeli Otobüs Yolculuğu** anekdotunun sonundan, baskı hatası olarak, bir satır düşmüştür. Düzeltir özür dileriz. Şöyle olacaktı :

Kör Şeytan yine şeytanlığını gösterir :

- Ödemeyi kabul etmezse siz de iade edersiniz.

K AŞPINAR (PAĞNIK) KÖYÜ ANILARIM

Pağnik, doğusunda Fırat (Karasu), batısında Ağın, kuzeyinde Vahşen, güneyinde Mineyik bulunuyordu. Ancak, barajın yapımından sonra Pağnik Köyü sular altında kaldı, şu andaki yerleşim yerinde Kaşpınar adıyla yeni bir köy oluşturuldu.

Fakat benim anılarımdaki Pağnik, hâlâ eski haliyle yaşamaktadır. Ağın Düşün ve Sanat Der-gisi'ne ek olarak yayımlanan DÜNDEN BUĞÜ-NE AĞIN adlı kitapta Pağnik Köyünün konumu, tarihçesi, ekonomik durumu ve sosyal yaşamı, Yargıtay 6. Hukuk Dairesi Başkanı değerli bü-yüğümüz ve yeni oluşan Kaşpınar Köyü'ne eme-ği geçen Ömer Nurettin DOĞAN tarafından ka-leme alınmıştır.

Ben de, çocukluğumun geçtiği, 1945-1959 yılları arasındaki 14 yıllık süre içerisindeki anı-larımdan kesitler aktaracağım.

Köyümüzde hatırladığım kadarıyla kırk-elli hane bulunuyordu. Her hanede ortalama yedi se-kiz kişi yaşırdı. Genelde köy evleri iki katlı olup, üst katlar yazın, alt katlar kışın kullanılı-yordu. Alt katlarda ayrıca hayvanların kaldığı ahır ve merek (saman ve otların konulduğu yer) mevcuttu. Kışlık odalar ocak ve sobalarla ısıtılı-yordu. Ahırlar ile kışlık odalar çoğunlukla biti-şik oluyordu ve hayvanların ısısından da yararlanılabiliyordu.

Köyde elektrik olmadığından, aydınlatma; çıra, idare ve gaz lambaları ile sağlanıyordu. Lüks lambası ise, ancak maddi durumu iyi olan

ailelerde bulunurdu. İlk ve ortaokul yıllarım bu aydınlatma araçlarının ışığında ders çalışarak geçti.

Köy evlerinde çatı yerine damlar vardı. Yağ-murlu ve karlı havalarda damı onarmak gerekir-di. Damlar, ayrıca biber kurutmak, pestil ser-mek, çir açmak, tarhana ve salça yapmak gibi amaçlarla da kullanılırdı.

Köy halkının geçim kaynağı tarım, hayvancı-lık, bağ-bahçe işleriydi. İpekböcekçiliği ve arıcılık da yapılırdı. Bütün bu işler aile bireyleri tara-fından ortaklaşa yapılırdı. Ama yine de en fazla çalışan ve ezilen kadınlarımızdı. Çocuk sayısı-nın fazla olması onların işlerini daha da ağırlaş-tırırdı. Köy arazisinde sulu ve susuz tarım yapı-lırdı. Buğday, arpa, nohut ekilirdi. Bu faaliyetler köylünün zamanının büyük bölümünü alırdı. Hasat, imece usulü ile yapılırdı. Bu anlamda bü-yük bir dayanışma vardı. Tabii o zamanlar tarım ilkel yöntemlerle yapılırdı, o nedenle, herkes bir-birine yardım etmek zorundaydı. Sulu arazide ise, bağ-bahçe işleri yapılırdı. Köyün sulama su-yu Ağın Deresi'nden geldiği için yeterli değildi. Bu yüzden, sulama işleri sıra ile yapılırdı. Bazen su nöbet sırası gece yarısı bize gelirdi. Ben de babamla beraber pamuk tarlalarını sulamaya gi-derdim. Su yüzünden ender de olsa, komşular arasında tartışmalar çıkardı. Köyümüz, Fırat Nehri'nin kenarında olmasına rağmen biz bun-dan faydalanamazdık. Yazın elde ettiğimiz her çeşit ürünü kışın yemek üzere hazırlardık. Bul-gur, dövme, un, kuru biber, patlıcan, salça, ce-

viz, dut kurusu, dut unu, cevizli sucuk, yağ, peynir, lahana, leblebi vs. yazdan hazırlanırdı. Kapalı bir ekonomi olduğundan, herkes kendi yağı ile kavrulmak zorundaydı. Buna küçük el sanatları da dahildi. Annelerimiz yün eğirerek, çorap, kazak, eldiven örерler, dokuma tezgahlarında dokudukları bezlerle giysilerimizi ve diğer ihtiyaçlarımızı karşılarılardı. Ayakkabı yerine lastik giyerdik. Ama bunlara sahip olmak bile bizi mutlu ederdi.

Ticaret yapılmadığından, devlet desteği olarak Ziraat Bankası'ndan verilen kredi ile diğer ihtiyaçlar giderilmeye çalışılırdı. Biz çocuklar paranın ne olduğunu bile bilmezdik. Ancak Ağın'a okula gittiğimizde para (1 ve 2,5 kuruş) ile tanıştım.

Köyde ulaşım at ve eşeklerle sağlanırdı. Karşıgeçe'deki köylerle ulaşım "gemi" denilen kayıkla yapılırdı. Daha sonraki yıllarda yapılan asma köprü, köylerin ulaşımını kolaylaştırdı.

Her köyde olduğu gibi, bizim köyde de sağlık problemlerini çözecek ve tedavi edecek bir sağlık ocağı mevcut değildi. Ancak, askerliğini sıhhiye çavuşu olarak yapmış eski muhtar Hüseyin Selçuk, herkesin derdine deva olmaya çalışırdı. Hatta ağaçtan düştüğümde yarılan başımı tedavi eden de Hüseyin Dayı idi. Bunun dışındaki ağır hastalar, mevcut imkanlarla Elazığ'a götürülmeye çalışılırdı.

Alışverişimizi "çerçi"ler aracılığıyla ve takas usulü ile yapardık.

Çocukluğumuzda boş zamanlarımızı arkadaşlarımızla çeşitli oyunlar oynayarak geçirirdik. Bunlar saklambaç, çizgi (seksek), topaç, ağır, aşık gibi oyunlardı. Köydeki çocuklar için herşeyin ayrı bir güzelliği vardı. Bayramların,

yılbaşının önemi büyüktü. Yılbaşında kapı kapı dolaşır, evlerin bacalarından sarkıttığımız tollarla hediyeler toplardık. Akşam oturmalarına gitmenin keyfi hiçbir şeyde yoktu. Annelerimizle gittiğimiz bu gezmelerde masallar anlatılır, sohbet edilir, şakalaşılır ve çeşitli ikramlarda bulunulurdu. Çay kahve bilinmediğinden, pestil, sucuk, dut ve leblebi gibi yiyecekler ikram edilirdi. Biz çocukların en hoşlandığı şey buydu.

Köyümüzde bir okul ve cami vardı. Okul tek katlı ve tek sınıflıydı. Beş sınıf birlikte eğitim görürdük. Tek öğretmenimiz olmasına rağmen bize iyi bir eğitim veren değerli öğretmenlerimiz Vahşenli Mehmet Karaoğlu ve Tepteli Hüseyin Bey'i burada saygı ile anmak isterim.

İlkokulu bitirdikten sonra arkadaşlarımla beraber Ağın Ortaokulu'na kaydımızı yaptırdık. Her sınıftan 10-15 öğrenci yürüyerek Ağın'a gider, gelirdik. Hergün gidiş-geliş iki saatimiz yolda geçerdi. Tabii bu durum kışın daha da zorlaşıyordu, ama neşemizden bir şey kaybetmiyorduk. Az da olsa yol güzergahında bulunan bağbahçeye zarar verirdik. Hatta bir gün Şabapgilin Ahmet Dayı'nın sulama kanalını taşlarla tahrip etmiştik. Ahmet Dayı da bizi okul müdürüne şikayet etmiş. Bütün Pağnikli öğrenciler cezalandırılmıştı.

Daha sonraki öğrenim hayatım askeri okulda geçtiğinden, ancak yaz tatillerinde köyüme gelebildim. Barajın yapılışından sonra gittiğimde, sürekli anılarımda yaşattığım köyümün sular altında kalmış olması beni çok üzmüştür. Ama yeni köyümüzün (Kaşpınar) oluşmasıyla ve halen hayatta olan köylülerimiz ile teselli bulmaktayız.

YATAĞIMDAN DOSTLARA SESLENİŞ

Zeynep ÇELİK
(Şenpınar Mahallesi'nden)

Yarım Kom'a dikip gitti söğüdü,
Giderken bana vermedi öğüdü,
Ne demiş de almıştım ben o yiğidi,
Benim de kaderim demek bu imiş.

Sulamıştı karşı bağın fidanın,
Hep karanlık gündür yari gidenin,
Beni nazlı yardan ayırt edenin,
Cennet değil, cehennemdir yeri.

Munzur dağı niye böyle dik durur,
Felek gider gelir başıma vurur,
Eller gelin olur, al yeşil görür,
Benim günüm kara örtüyle geçer.

Tuttum hayallerim hep Kup'a attım,
Ben de tüm ömrümü bir pula sattım,
Şimdi de ölüm yatağına yattım,
Hakkı olan hakkın eylesin helal.

Pencereden gelen sesi dinledim,
Yatağımda uzun uzun inledim,
Doktarlardan acil şifa diledim.
Bu derdin dermanı yoktur dediler.

Kanser oldum, bu yatakta yatarım,
Ölüm küpe olsa hemen takarım,
Bu dünyayı meteliğe satarım,
Sılayı görmeden ölecek miyim?

Ateş kor olur, hamur tükenir,
Her şey tamam olur, ömür tükenir.

HABERLER

*** Ağın Kaymakamı Sayın İdris AK-BIYIK tarafından, ilgili kuruluşlara bildirildiğine göre,**

Ağın ilçesinin ekonomik ve sosyal yönden gelişmesi, Ağın kültürünün yaşatılması, Ağın Kültür ve Sanat Festivali'nin devam ettirilmesi için yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi amacıyla, 12 Mart 2001 Pazartesi günü Kaymakamlıkta bir toplantı yapılacaktır.

Toplantıya, Kaymakam Sayın İdris AKBIYIK ve Belediye Başkanı Sayın Orhan ERCAN'la birlikte, Ankara Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği Başkanı Sayın Ahmet DEVİREN, İstanbul Ağın Kültür ve Yardımlaşma Derneği Başkanı Sayın Ahmet ÖZDEM, Malatya Ağın ve Çevresini Kalkındırma Kültür Derneği Başkanı Sayın Hikmet ŞAHİN, Elazığ Ağın Kültür, Turizm Tanıtma ve Dayanışma Derneği Başkanı Sayın Yusuf EJDEROĞLU, İzmir Ağınılılar Kültür ve Dayanışma Derneği Başkanı Sayın İbrahim ULUŞAN ve Ağın Kültür ve Turizm Derneği Başkanı Sayın N. Nihat YANDIMATA katılacaklardır.

Toplantının, yukarıda belirlenen Ağın'ın sosyal, ekonomik ve kültürel faaliyetlerine ilişkin olumlu kararlarla sonuçlanacağına güveniyor, arkadaşlarımıza çalışmalarında başarılar diliyoruz.

*** Değerli hemşehrimiz Doç. Dr. Muammer Doğan, Ramazan Bayramı tatil**

dönüşünde eşi ve çocuğuyla birlikte Ankara yakınlarında trafik kazası geçirmiştir.

Kendisine ve ailesine geçmiş olsun dileklerimizle, acil şifalar dileriz.

*** Değerli hemşehrimiz Nihal HIÇCAN'ın eşi, Hakan ve Süleyman HIÇCAN'ın sevgili babaları, M. Gıyas İKİNCİ'nin eniştesi Mehmet Hulusi HIÇCAN, 30 Aralık 2000 tarihinde yaşamını yitirmiş ve Ankara Karşıyaka Mezarlığı'nda toprağa verilmiştir.**

M. Hulusi HIÇCAN'a Tanrı'dan rahmet, ailesine ve tüm yakınlarına başsağlığı dileriz.

*** Değerli hemşehrimiz Emekli General C. Güner Omay'ın eşi ve Doktor Oğuz Omay'ın annesi Yıldız OMAY, 24 Ocak 2001 tarihinde Ankara'da hayata veda etmiş, cenazesi 26 Ocak 2001 tarihinde çok sevdiği Ağın'a götürülerek Aliuşağı mezarlığında toprağa verilmiştir.**

Yıldız Omay'a Tanrı'dan rahmet, ailesine ve yakınlarına başsağlığı dileriz.

*** Değerli hemşehrimiz Sayın Şemsettin ERTUĞRUL'un eşi Emine ERTUĞRUL, 24.01.2001 tarihinde İzmir Aliaga'da vefat etmiş, cenazesi 25.01.2001 tarihinde Ankara'ya getirilerek defnedilmiştir.**

Emine Ertuğrul'a Tanrı'dan rahmet, yakınlarına başsağlığı dileriz.

DOĞUMLAR

Mahalle-Köy	Adı Soyadı	Baba Adı	Doğum Yeri	Doğum Tarihi
Akpınar Mah.	Gözde GÜLİTER	Sefa	Ankara	09.03.2000
Akpınar Mah.	Gamze GÜLİTER	Sefa	Ankara	09.03.2000
Saraycık	İncinur ALPER	Mehmet	Eminönü	07.07.2000
Saraycık	Semih KARAOĞLU	Mehmet	Esenler	23.07.2000
Yedibağ	Şevval Sude ŞİMŞEK	S. Murat	İst.Fatih	04.05.2000
Şenpınar Mah.	Yasin Berkay YALÇIN	Recai	Ankara	09.06.2000
Hacı Yusuf Mah.	Beyza Nur YAŞAR	M. Türker	Eminönü	07.07.2000
Pul	Zeynep Umut TAŞOĞLU	Hasan	Kırıkkale	16.06.2000
Uzungil Mah.	Tarık Efe NIKSARLI	Ender	Bahçelievler	23.04.2000
Akpınar Mah.	Ömer ÖZEL	Feyzullah	Malatya	30.06.2000
Müd.Hüseyin Ef.Mah.	Esin YANDIMATA	Ahmet Burak	Çankaya	16.06.2000
Altınayva	Mehmet YILMAZ	Mustafa	Ağın	28.06.2000
Demirçarik	Aybüke TÜRKMEN	Tuncay	Ağın	27.08.2000

Dünyaya yeni gelen yavrularımıza sağlıklı uzun ömürler diler, ailelerini kutlarız.

EVLENENLER

Mahalle - Köy	Erkeğin Adı Soyadı	Kadının Adı Soyadı	Evlenilen Yer	Evlenme Tarihi
Samançay	Deniz Balıoğlu	Radife Çelebi	B. Paşa	13.07.2000
Modanlı	Bahadır Bildirir	Jale Tokatlı	Bahçelievler	08.07.2000
Beyelması	Tuncay Karataş	Hülya Sönmez	Beyelması	09.06.2000
Kuzgeçe Mah.	Erdem Gündüz	Arzu Aşilar	Malatya	16.07.2000
Samançay	Mehmet Aktaş	Sultan Yüce	Malatya	14.07.2000
Yenipayam	Seyhan Serttaş	Fatma Özel	Yenimah.Yakacık	15.06.2000
Akpınar Mah.	Gökhan Akpınarlı	Serap Mayda	Ağın	24.07.2000
Kuzgeçe Mah.	Tuncel Karagöz	Zübeyde Turan	Keban	28.06.2000
Bahadırlar	Ahmet Ayhan	Ayşenur Uslu	Ağın	21.07.2000
Balcılar Mah.	Osman Özdem	Gülten Şahin	Ağın	20.07.2000
Müderis Hüseyin Ef.	Hakkı Akkoyun	Nurcan Yılmaz	Ağın	12.07.2000
Akpınar Mah.	Vedat Ercan	Kadriye Satılmış	Ağın	12.07.2000
A. Yabancı	Abdul Baki Özdeğer	Zeynep Ağgedik	Ağın	16.06.2000
Saraycık	Osman Ertaş	Selma Gül	Ağın	01.06.2000
Balkayası	Bünyamin Erdem	Zeynep Orhan	Ağın	02.05.2000

Yeni evlenen arkadaşlarımızı kutlar, bir ömür boyu mutluluklar dileriz.

ÖLÜMLER

Mahalle-Köy	Adı Soyadı	DoğumTarihi	Ölüm Tarihi ve Yeri
Yedibağ	Orhan Adıgüzel	1335	Yedibağ 07.04.2000
Hacı Yusuf Mah.	M. Süleyman Tırmaş	01.05.1337	Antalya 03.04.2000
Saraycık	Edibe Keleştemur	1934	Elazığ 10.04.2000
Aşağı Yabancı	Sezai Uçer	1935	İzmir 29.05.2000
Akpınar Mah.	Şehnaz Baltacı	01.03.1948	Ankara 25.05.2000
Tatarağası Mah.	Ayşe Satır	08.02.1341	Ağın 30.05.2000
Beyelması	Hatice Yılmaz	1328	Beyelması 06.06.2000
Saraycık	Hanım Köroğlu	1326	Saraycık 28.07.2000
Kaşpınar Mah.	Fahriye Korkut	03.01.1934	Elazığ 12.07.2000
Beyelması	Ayşe Yücel	01.03.1339	Tire 06.07.2000
Kaşpınar Mah.	Ayşe Özberk	01.09.1927	Elazığ 29.06.2000
Balcılar Mah.	Hüseyin Aydemir	12.04.1945	Esenler 07.06.2000

Ölenlere Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı dileriz.

D U Y U R U

*Derneğimizin ve dergimizin yaşatılmasında
manevi katkılarınız yanında maddi
katkılarında büyük önemi olduğu
hepimizce bilinmektedir. Bu nedenle
dernek üyelik aidatlarının ve dergi abone
bağışlarının zamanında ödenmesinde büyük
yarar vardır.*

*Gecikmiş aidat ve abonelik borcu bulunan
hemşehrilerimizin bir an önce ücretlerini
“AĞIN KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ”
101843 nolu Posta Çeki Hesabına
yatırmalarını önemle rica ederiz.*

DERNEK YÖNETİMİ

**Yazışma Adresi : Büyük Sanayi 1. Cadde
95/10 Ulus / ANKARA**

Tel : 0 312 342 47 50 - 341 54 69

Fax : 0 312 341 82 36